

**Uchwała nr 54/2019
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 27 marca 2019 r.**

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności kontrolnej i informacyjno-szkoleniowej
Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu za rok 2018**

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2016 r. poz. 561 i z 2018 r. poz. 2500), Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu

przyjmuje

sprawozdanie z działalności kontrolnej i informacyjno-szkoleniowej Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu za rok 2018, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej
we Wrocławiu

Lucyna Hanus

Sprawozdanie

z działalności kontrolnej i informacyjno-szkoleniowej
Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
za rok 2018

Niniejsze sprawozdanie stanowi informację o wykonaniu zadań określonych w części II i IV ramowego planu pracy Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu (zwanej dalej Izbą) na rok 2018, w tym planu kontroli, przyjętego uchwałą Kolegium nr 105/2017 z dnia 20 grudnia 2017 roku.

Sprawozdanie zostało opracowane przez Naczelnika Wydziału Kontroli Gospodarki Finansowej (WKGF) i Naczelnika Wydziału Informacji, Analiz i Szkoleń (WIAS) zgodnie z planem, uwzględniającym wypełnienie dyspozycji z § 4 ust. 1 pkt 3 i § 5 pkt 9 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2004 r. w sprawie siedzib i zasięgu terytorialnego regionalnych izb obrachunkowych oraz szczegółowej organizacji izb, liczby członków kolegium i trybu postępowania (Dz.U. Nr 167, poz. 1747), zwanego dalej rozporządzeniem.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2016 r. poz. 561 i z 2018 r. poz. 2500) — zwanej dalej ustawą o r.i.o. — przyjmowanie sprawozdań z działalności kontrolnej i informacyjno-szkoleniowej należy do wyłącznej właściwości Kolegium Izby.

I. Działalność kontrolna (art. 1 ust. 2 ustawy o r.i.o.)

— wykonanie zadań określonych w części II ramowego planu pracy
Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu na rok 2018

1. Zatrudnienie w WKGF

W Wydziale Kontroli Gospodarki Finansowej według stanu na 31 grudnia 2018 r. zatrudnionych było 39 osób, w tym 35 inspektorów kontroli (w tym: 1 inspektor przebywający 8 miesięcy na urlopie macierzyńskim, a następnie 2,5 miesiąca na zaległym urlopie) w następujących zespołach:

- 1) Zespół Zamiejscowy w Jeleniej Górze — 8 inspektorów,
- 2) Zespół Zamiejscowy w Legnicy — 8 inspektorów,
- 3) Zespół Zamiejscowy w Wałbrzychu — 7 inspektorów,
- 4) Zespół we Wrocławiu — 12 inspektorów.

Zadania określone dla WKGF w ramowym planie pracy na 2018 rok wykonywane były przez 37 pracowników, w tym 33 inspektorów kontroli (średnio w roku). W trakcie roku odeszło 10 pracowników (w tym 9 inspektorów kontroli), natomiast zatrudniono 8 pracowników (w tym 7 inspektorów kontroli).

2. Plan kontroli

Uchwalony przez Kolegium Izby uchwałą nr 105/2017 z dnia 20 grudnia 2017 r. plan kontroli samorządowych jednostek sektora finansów publicznych na 2018 rok zakładał przeprowadzenie 102 kontroli, z tego: 45 kontroli kompleksowych (35 gmin i 10 powiatów) i 57 kontroli problemowych, w tym 10 związków.

A. Realizacja planu kontroli

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono 103 kontrole, z tego: 45 kontroli kompleksowych, 57 kontroli problemowych i 1 kontrolę sprawdzającą — zestawienie nr 1.

Jednostki sektora finansów publicznych objęte kontrolami, w układzie rodzajowym, przedstawia poniższy wykaz.

Lp.	Typ jednostki	Liczba kontroli							
		ogółem		kompleksowe		problemowe		doraźne	sprawdzające
		plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	wykonanie	
1	Województwo	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Powiat	10	10	10	10	0	0	0	0
3	Miasto na prawach powiatu	2	3	2	2	0	1	0	0
4	Gmina miejska	7	7	7	7	0	0	0	0
5	Gmina miejsko-wiejska	11	11	11	11	0	0	0	0
6	Gmina wiejska	15	16	15	15	0	0	0	1
7	Związek	10	10	0	0	10	10	0	0
8	Jednostka organizacyjna j.s.t. i inne	47	46	0	0	47	46	0	0
Łącznie		102	103	45	45	57	57	0	1

Spośród ww. 45 kompleksowych kontroli gospodarki finansowej j.s.t. 1 kontrola została zakończona w terminie do 23 stycznia 2019 r. (gmina Wołów).

B. Kontrole kompleksowe

W roku 2018 kontrole kompleksowe przeprowadzono w 45 jednostkach samorządu terytorialnego (j.s.t.): 10 powiatach, 2 miastach na prawach powiatu, 7 gminach miejskich, 11 gminach miejsko-wiejskich i 15 gminach wiejskich. Kontrole obejmowały następujące zagadnienia, określone przez Krajową Radę Regionalnych Izb Obrachunkowych uchwałą nr 2/2011 z dnia 17 marca 2011 r. w sprawie ramowego zakresu kontroli kompleksowej gospodarki finansowej j.s.t.:

- 1) ustalenia ogólnooorganizacyjne, w tym: kierownictwo j.s.t., wewnętrzne regulacje organizacyjno-prawne, dane ogólne o j.s.t., m.in. informacja o ilości jednostek podległych i nadzorowanych, uczestnictwo w związkach komunalnych,
- 2) księgowość i sprawozdawczość, w tym: gospodarka pieniężna i kontrola kasy, księgi rachunkowe budżetu i urzędu, sprawozdawczość budżetowa, finansowa i inwentaryzacja mienia,
- 3) budżet j.s.t., w tym: dochody budżetowe (subwencje, dotacje, dochody z tytułu podatków i opłat, dochody z majątku i inne dochody), wydatki budżetowe (wydatki bieżące i majątkowe oraz rozliczenie otrzymanych i udzielonych dotacji) oraz dług publiczny, przychody i rozchody budżetu,
- 4) gospodarka mieniem, w tym gospodarka mieniem komunalnym i mieniem Skarbu Państwa,
- 5) rozliczenie j.s.t. z jednostkami organizacyjnymi, w tym z jednostkami budżetowymi, samorządowymi zakładami budżetowymi i instytucjami kultury.

Kontrole zostały przeprowadzone zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy o r.i.o., z którego wynika obowiązek objęcia kontrolą kompleksową każdej j.s.t. co najmniej raz na cztery lata, na podstawie kryterium zgodności z prawem i zgodności dokumentacji ze stanem faktycznym (art. 5 ust. 1 ustawy).

W ramach kontroli kompleksowych gospodarki finansowej j.s.t. sprawdzono również, zgodnie z art. 30b ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta nauczyciela (Dz.U. z 2018 r. poz. 967 i 2245), osiągnięcie w poszczególnych j.s.t. wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli, o których mowa w art. 30 ust. 3, z uwzględnieniem art. 30a ust. 3 w zakresie wypłaty w terminie do 31 stycznia roku kalendarzowego następującego po roku, dla którego wyliczono kwotę różnicy, w formie jednorazowego dodatku uzupełniającego ustalonego proporcjonalnie do okresu zatrudnienia oraz osobistej stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela, zapewniając osiągnięcie średnich wynagrodzeń na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w danej j.s.t.

Ponadto do programu kontroli kompleksowych włączono sprawy związane z wykonywaniem zadań własnych gminy polegających na zapewnieniu funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie wypełnienia przez j.s.t. wymogu wynikającego z art. 6r ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2018 r. poz. 1454 i 1629, z późn. zm.), stosownie do którego gmina z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty: odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, obsługi administracyjnej tego systemu, tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych; obsługi administracyjnej tego systemu; edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

W związku z art. 247 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2077, z późn. zm.) w ramach kontroli kompleksowych kontrolowano zasady, sposób i tryb przyznawania i korzystania ze służbowych kart płatniczych przy dokonywaniu wydatków z budżetu j.s.t. i samorządowych jednostek organizacyjnych oraz zasady rozliczania płatności dokonywanych przy ich wykorzystaniu.

W roku 2018 w ramach przeprowadzonych kontroli kompleksowych zrealizowano temat kontroli koordynowanej pn. „Dochody z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi i ich przeznaczenie w latach 2016-2017” przyjęty do realizacji w 2018 r. z inicjatywy Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych na podstawie uchwały nr 9/2017 z dnia 28 września 2017 r. w sprawie tematów koordynowanej kontroli gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego w 2018 r., zmienionej uchwałami nr 11/2017 z 13 grudnia 2017 r. oraz nr 5/2018 z 21 marca 2018 roku.

Najczęściej stwierdzone nieprawidłowości, w poszczególnych grupach kontrolowanych zagadnień, wystąpiły w zakresie:

- 1) ustaleń ogólnooorganizacyjnych: brak lub niewłaściwe opracowanie dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, w tym zakładowego planu kont, wykazu stosowanych ksiąg rachunkowych, dokumentacji systemu przetwarzania danych przy użyciu komputera (27), niewykonanie wniosków pokontrolnych (14), brak lub niestosowanie mechanizmów kontroli zarządczej (12), nieprawidłowości organizacyjne dotyczące instytucji kultury (4);
- 2) księgowości i sprawozdawczości: nieprawidłowe prowadzenie ksiąg rachunkowych (41), nieprawidłowe sporządzanie sprawozdań (37), nieprawidłowości w zakresie inwentaryzacji (27), nierzetelne prowadzenie ksiąg rachunkowych (21), niebieżące prowadzenie ksiąg rachunkowych (17), nieprawidłowe stosowanie klasyfikacji budżetowej dochodów i wydatków (9), księgowanie dowodów niespełniających wymogów ustawy o rachunkowości (7), niezgodność sald kont analitycznych z syntetycznymi (7), ewidencjonowanie operacji gospodarczych na kontach nieprzewidzianych w zakładowym planie kont (6);
- 3) ogólnych zagadnień dotyczących planowania i wykonania budżetu j.s.t.: nieterminowe regulowanie zobowiązań (28), niedozwolone finansowanie budżetu danego roku (np. ratą części oświatowej subwencji na rok następny, środkami zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, depozytowymi) (3), nieprzekazywanie jednostkom organizacyjnym informacji niezbędnych do opracowania ich planów finansowych oraz informacji o zmianach planu dochodów i wydatków wprowadzanych w toku wykonywania budżetu (2);
- 4) dochodów budżetowych: wykazanie w sprawozdaniach Rb-DPD nieprawidłowych skutków udzielonych ulg, zwolnień i obniżek stawek podatkowych (24), nieweryfikowanie lub nierzetelne weryfikowanie deklaracji podatkowych (17), niewłaściwe podejmowanie lub zaniechanie czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych — zaległości z tytułu podatków i opłat (17), ustalanie lub określanie

- wysokości zobowiązania podatkowego niezgodnie z obowiązującymi przepisami lub uchwałami rady gminy w podatkach: od nieruchomości, rolnego, leśnego i od środków transportowych (10), niepobieranie lub pobieranie w nieprawidłowej wysokości odsetek od nieterminowych wpłat należności budżetowych (7), nieprawidłowości przy pobieraniu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi (7), nieprawidłowości przy rozliczaniu nadpłat (6), nieprowadzenie postępowania podatkowego w przypadku niezłożenia deklaracji w podatkach: od nieruchomości, rolnym i od środków transportowych (6), dokonywanie przypisu podatków mimo niedoręczenia decyzji wymiarowych lub niezłożenia deklaracji podatkowych (5), nieustalanie albo ustalanie lub pobieranie dochodów z majątku w sposób niezgodny z przepisami prawa lub zawartymi umowami (4), niepodejmowanie czynności zmierzających do wyegzekwowania dochodów niepodatkowych (4), nieprawidłowości przy pobieraniu opłaty za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych (3), niezachowanie zasady powszechności opodatkowania w podatku: od nieruchomości, rolnym i od środków transportowych (3);
- 5) wydatków budżetowych: niezgodne z obowiązującymi przepisami ustalanie i wypłacanie wynagrodzeń pracowników (10), nieterminowe opłacanie składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych i Fundusz Pracy, zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych (6), przekroczenie upoważnienia do zaciągania zobowiązań (3), nieprawidłowości przy rozliczaniu kosztów podróży służbowych (4), brak kontrasygnaty skarbnika na zawieranych umowach (3);
 - 6) zamówień publicznych: nieprawidłowości w zakresie ustalania, pobierania lub zwrotu zabezpieczenia należytego wykonania umowy (20), nieprawidłowe określenie zasad wnoszenia wadium lub nieprawidłowości w zakresie zwrotu i zatrzymywania wadium (6), nieustalenie lub niewłaściwe ustalenie wartości zamówienia (4), naruszenie obowiązku zamieszczania ogłoszeń o zamówieniu i o zawarciu umowy (3), niesporządzenie lub nieprawidłowe sporządzenie protokołu postępowania (3);
 - 7) rozliczania otrzymanych i udzielonych dotacji: nierozliczenie lub nieprawidłowe rozliczenie dotacji udzielonych podmiotom niezaliczonym do sektora finansów publicznych (13), nieprawidłowości przy udzielaniu dotacji podmiotom niezaliczonym do sektora finansów publicznych (7);
 - 8) gospodarki mieniem: nieprzestrzeganie przepisów przy zbyciu nieruchomości (28), nieprzestrzeganie przepisów przy innym niż sprzedaż i użytkowanie wieczyste rozdysponowaniu mienia komunalnego (9).

C. Kontrole problemowe

W roku 2018 przeprowadzono 57 kontroli problemowych, z tego 1 kontrolę w j.s.t., 10 kontroli w związkach j.s.t. oraz 46 kontroli w jednostkach organizacyjnych j.s.t.

I. Kontrolą problemową j.s.t. objęto miasto na prawach powiatu Wałbrzych i przeprowadzono ją w zakresie udzielania dotacji dla niepublicznych przedszkoli funkcjonujących na terenie Wałbrzycha w 2017 roku. Kontrola wykazała nieprawidłowości w ustaleniu podstawowej kwoty dotacji dla przedszkoli samorządowych i przedszkoli niepublicznych za 2017 rok oraz jej aktualizacji, w konsekwencji zaniżenie należnych niepublicznym przedszkolom kwot dotacji.

II. Kontrolami problemowymi przeprowadzonymi w 10 związkach j.s.t. objęto: Związek Gmin „Bychowo” zs. w Prusicach, Związek Gmin Karkonoskich zs. w Bukowcu (Mysłakowice), Związek Gmin „KWISA” w Lubaniu, Związek Gmin Powiatu Dzierżoniowskiego ZGPD-7 w Dzierżoniowie, Związek Gmin Śnieżnickich w Bystrzycy Kłodzkiej, Związek Gmin Zagłębia Miedziowego zs. w Polkowicach, Związek Gmin Ziemi Zgorzeleckiej, Związek Komunalny „Wodociąg Lisowice” zs. w Prochowicach, Związek Międzygminny Śleza-Oława zs. w Świętej Katarzynie oraz Wałbrzyski Związek Wodociągów i Kanalizacji w Wałbrzychu.

Kontrole problemowe przeprowadzone w ww. związkach j.s.t. wykazały m.in. następujące nieprawidłowości:

1. Obowiązujące w Związku zasady (polityka) rachunkowości zawierały wspólny plan kont dla budżetu i dla jednostki (Biura Związku), tymczasem w załączniku nr 2 i 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę

- poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2017 r. poz. 1911) został określony plan kont dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz jednostek budżetowych będący podstawą do opracowania Zakładowego Planu Kont. Stosownie do § 20 ust. 1 pkt 2 powołanego rozporządzenia, plan kont dla budżetu jednostki samorządu terytorialnego może być uzupełniony tylko o wybrane konta niezbędne do ewidencji operacji budżetu jednostki samorządu terytorialnego z planu kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych. (Związek Gmin „Bychowo”).
2. W nieprawidłowej wysokości naliczano i wypłacano w latach 2015 i 2016 dodatek za wieloletnią pracę Kierownikowi Biura Związku, natomiast w przypadku Skarbnika Związku nie był on naliczany i wypłacany w 2015 r. oraz w okresie od stycznia do czerwca 2016 r., a od lipca do grudnia 2016 r. — był naliczany i wypłacany w nieprawidłowej wysokości. W latach tych ww. pracownikom Biura Związku, biorąc pod uwagę ich dotychczasowe okresy zatrudnienia, które przekraczały 20 lat pracy, przysługiwał dodatek za wieloletnią pracę w wysokości 20% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego, zgodnie z art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz.U. z 2014 r. poz. 1202, Dz.U. z 2016 r. poz. 902). Naliczona i wypłacona wysokość tego dodatku w przypadku Kierownika Biura wynosiła: do lipca 2016 r. 11%, od sierpnia 2016 r. 12%, natomiast Skarbnika Związku — 5%. Brak naliczenia i wypłacenia Skarbnikowi Związku tego dodatku pozostawał w sprzeczności z przepisami art. 36 ust. 2 powołanej ustawy. Wysokość dodatku uzależniono od okresu pracy w Związku (nie były brane pod uwagę wcześniejsze okresy zatrudnienia). Naliczony i wypłacony w latach 2015 i 2016 pracownikom Biura Związku dodatek za wieloletnią pracę został zaniżony ogółem o kwotę 14.481,50 zł. Z dniem 1 stycznia 2017 r. w zmianach warunków umów o pracę z dnia 15.02.2017 r. (podpisanych przez Przewodniczącego Zarządu Związku) został przyznany tym pracownikom dodatek za wieloletnią pracę w wysokości 20% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego (Związek Gmin „KWISA” w Lubaniu).
 3. Dochody z tytułu opłat za wodę ewidencjonowano na koncie 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” (konto analityczne 201-0001 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami — wpłaty za wodę”), zamiast na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, co było niezgodne z opisem konta 221 zawartym w załączniku nr 3 do obowiązującego do 31 grudnia 2017 r. rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2017 r. poz. 760) oraz w załączniku nr 3 do obowiązującego od 1 stycznia 2018 r. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. poz. 1911) — Związek Komunalny „Wodociąg Lisowice”.
 4. Od 2011 r. w jednostce nie przeprowadzano inwentaryzacji aktywów i pasywów. Na podstawie przedłożonych dokumentów ustalono, iż w 2017 r. została przeprowadzona jedynie inwentaryzacja środków pieniężnych w kasie i na rachunkach bankowych. Powyższe naruszało art. 26 ustawy o rachunkowości (Związek Komunalny „Wodociąg Lisowice”).
 5. Zakupione w 2017 r. szafy sterownicze w kwocie 50.799 zł, tj.: szafa sterownicza z falownikiem uruchomiona w pompowni wody w Rogoźniku na kwotę 21.894 zł i szafa sterownicza z falownikiem i zestawem hydroforowym uruchomiona w pompowni wody w Szczytnikach nad Kaczawą na kwotę 28.905 zł (Faktura VAT 688/LE/2017 z 25 maja 2017 r.) nie zostały ujęte na koncie 011 „Środki trwałe”. W § 5 Zakładowego Planu Kont stanowiącego załącznik nr 1 do uchwały Zarządu Związku Komunalnego „Wodociąg Lisowice” nr 2/2011 z dnia 8 kwietnia 2011 r. wskazano, że „Środki trwałe (konto 011) podlegają ewidencji o wartości określonej w przepisach ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (Związek Komunalny „Wodociąg Lisowice”).
 6. Wałbrzyskiemu Związkowi Wodociągów i Kanalizacji przekazane zostało zadanie inwestycyjne pn. Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej – Nowa Wieś na terenie gminy Walim, przez Wałbrzyskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji bez kosztów opracowania projektu budowlanego, co było niezgodne z art. 28 ust. 8 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym „cena nabycia i koszt wytworzenia środków trwałych w budowie, środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych obejmuje ogół ich kosztów poniesionych przez jednostkę za okres budowy, montażu, przystosowania i ulepszenia, do dnia bilansowego lub przyjęcia do używania” (Wałbrzyski Związek Wodociągów i Kanalizacji w Wałbrzychu).

7. W sprawozdaniach Rb-27S w ogóle nie wykazywano należności ujętych na kontach 244 i 245, traktując ich salda w całości jako „odpis” pomimo tego, iż wykazywały one należności budżetowe (miały salda WN), a odpisy aktualizujące ewidencjonowano na koncie 290. W sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2016 r., za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2017 r., za okres od początku roku do dnia 30 września 2018 r., w pozycji należności oraz należności pozostałe do zapłaty ogółem nie ujęto należności z tytułu dochodów budżetowych, ewidencjonowanych na kontach 244 oraz 245. Według stanu na koniec roku 2016 nie ujęto należności w wysokości 686.172,52 zł, według stanu na koniec roku 2017 w wysokości 775.276,77 zł, według stanu na koniec września roku 2018 w wysokości 968.037,50 zł. Powyższe było niezgodne z § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2014 r. poz. 119, z późn. zm., Dz.U. z 2016 r. poz. 1015, z późn. zm.), obecnie § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. poz. 109, z późn. zm.) — Wałbrzyski Związek Wodociągów i Kanalizacji w Wałbrzychu.

III. Kontrolami problemowymi w 46 jednostkach organizacyjnych j.s.t. objęto:

a) 28 jednostek budżetowych, z tego:

- 15 jednostek oświatowych: Przedszkole Publiczne w Łomnicy (gmina Mysłakowice), Szkoła Podstawowa im. J. Korczaka z oddziałami Gimnazjum w Jedlinie-Zdroju, Zespół Szkół Specjalnych w Kamiennej Górze (Powiat Kamiennogórski), Publiczne Przedszkole nr 2 w Lwówku Śląskim, III LO im. M. Curie-Skłodowskiej w Świdnicy (Powiat Świdnicki), Szkoła Podstawowa nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi w Dzierżoniowie (gmina miejska), Zespół Szkół i Placówek Kształcenia Zawodowego w Bielawie (Powiat Dzierżoniowski), Szkoła Podstawowa im. J. Korczaka w Gniewkowie (Dobromierz), Miejskie Przedszkole w Twardogórze, Szkoła Podstawowa im. Jana Markiewicza w Orzeszkowie (Wińsko), Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Wołowie (Powiat Wołowski), Powiatowe Centrum Kształcenia Zawodowego w Oleśnicy, Przedszkole Publiczne w Grębolicach, Powiatowy Zespół Szkół w Chojnowie (Powiat Legnicki), Publiczne Przedszkole nr 3 Niezapominajka w Świebodzicach, oraz
- Powiatowy Urząd Pracy w Jeleniej Górze,
- Centrum Obsługi Jednostek Miasta Wałbrzycha,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Środzie Śląskiej,
- Dzienny Dom „Senior – WIGOR” w Świdnicy (gmina miejska),
- Centrum Usług Wspólnych w Twardogórze,
- Powiatowe Centrum Opieki i Wychowania w Lubinie,
- Zespół Obsługi Szkół i Placówek Oświatowo-Wychowawczych w Oławie (gmina miejska),
- Powiatowy Zakład Katastralny we Wrocławiu,
- Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Kątach Wrocławskich,
- cztery Ośrodki Pomocy Społecznej (gminy wiejskie: Świdnica, Pęcław i Jordanów Śląski oraz gmina miejsko-wiejska Wołów);

- b) 18 instytucji kultury: Piechowski Ośrodek Kultury w Piechowicach, Muzeum Miedzi w Legnicy, Gminny Ośrodek Kultury w Malczycach, Gminne Centrum Kultury i Sportu w Trzebnicy, Gminno-Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Bolkowie, Ośrodek Kultury, Sportu i Turystyki we Wleniu, Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Prochowicach, Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Kunicach, Kobierzyski Ośrodek Kultury w Kobierzycach, Gminny Ośrodek Kultury, Bibliotek i Sportu w Łagiewnikach, Gminna Biblioteka Publiczna w Krotoszycach, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Bystrzycy Kłodzkiej, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Międzyzlesiu, Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Bolesławcu z s. w Kruszynie, Gminna Biblioteka Publiczna w Osiecznicy, Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Kotli, Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna im. Marii Konopnickiej w Lubaniu, Gminny Ośrodek Kultury w Olszynie.

W trakcie kontroli problemowych przeprowadzonych w jednostkach organizacyjnych j.s.t. najczęściej występującymi nieprawidłowościami były m.in.:

- brak lub niewłaściwe opracowanie dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości (w tym np. zakładowego planu kont, wykazu stosowanych ksiąg rachunkowych, dokumentacji systemu przetwarzania danych przy użyciu komputera) — Muzeum Miedzi w Legnicy, Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Prochowicach, III LO im. M. Curie-Skłodowskiej w Świdnicy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdnicy, Kobierzyski Ośrodek Kultury w Kobierzycach, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Międzyzlesiu, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołowie, Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Bolesławcu zs. w Kruszyńcu, Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Kotli, Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna im. Marii Konopnickiej w Lubaniu, Gminny Ośrodek Kultury w Olszynie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jordanowie Śląskim,
- brak lub nieprzestrzeganie mechanizmów kontroli zarządczej — Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Prochowicach, Zespół Szkół i Placówek Kształcenia Zawodowego w Bielawie, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołowie, Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna im. Marii Konopnickiej w Lubaniu, Gminny Ośrodek Kultury w Olszynie,
- nieprawidłowe prowadzenie ksiąg rachunkowych — Przedszkole Publiczne w Łomnicy, Piechowicki Ośrodek Kultury w Piechowicach, Gminny Ośrodek Kultury w Malczycach, Powiatowe Centrum Kształcenia Zawodowego w Oleśnicy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pęcławiu, Powiatowe Centrum Opieki i Wychowania w Lubinie, Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Bolesławcu zs. w Kruszyńcu, Gminny Ośrodek Kultury w Olszynie, Zespół Obsługi Szkół i Placówek Oświatowo-Wychowawczych w Oławie (gmina miejska),
- nieprawidłowe sporządzanie sprawozdań — Gminne Centrum Kultury i Sportu w Trzebnicy, Dzienny Dom „Senior – WIGOR” w Świdnicy, Powiatowe Centrum Kształcenia Zawodowego w Oleśnicy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pęcławiu, Gminny Ośrodek Kultury w Olszynie, Zespół Obsługi Szkół i Placówek Oświatowo-Wychowawczych w Oławie,
- nieprawidłowości w zakresie inwentaryzacji — Przedszkole Publiczne w Łomnicy, Piechowicki Ośrodek Kultury w Piechowicach, Muzeum Miedzi w Legnicy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Środzie Śląsk, Gminne Centrum Kultury i Sportu w Trzebnicy, Zespół Szkół Specjalnych w Kamiennie Górze, Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Prochowicach, Gminny Ośrodek Kultury, Bibliotek i Sportu w Łagiewnikach, Zespół Szkół i Placówek Kształcenia Zawodowego w Bielawie, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołowie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pęcławiu, Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna im. Marii Konopnickiej w Lubaniu,
- nieterminowo regulowane zobowiązania — Przedszkole Publiczne w Łomnicy, Gminny Ośrodek Kultury w Malczycach, Gminne Centrum Kultury i Sportu w Trzebnicy, Ośrodek Kultury Sportu i Turystyki we Wleniu, III LO im. M. Curie-Skłodowskiej w Świdnicy,
- niezgodne z obowiązującymi przepisami ustalanie i wypłacanie wynagrodzeń pracowników — Przedszkole Publiczne w Łomnicy, Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Wołowie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pęcławiu, Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna im. Marii Konopnickiej w Lubaniu,
- ewidencjonowanie operacji gospodarczych na kontach nieprzewidzianych w zakładowym planie kont — Gminne Centrum Kultury i Sportu w Trzebnicy, III LO im. M. Curie-Skłodowskiej w Świdnicy, Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Bolesławcu zs. w Kruszyńcu.

D. Kontrole sprawdzające

W 2018 r. przeprowadzono kontrolę sprawdzającą w gminie wiejskiej Jeżów Sudecki. Przedmiotem kontroli była realizacja wniosków pokontrolnych sformułowanych w wystąpieniu pokontrolnym wystosowanym po kontroli Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu przeprowadzonej w 2016 roku. W trakcie tej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości stanowiących podstawę do sformułowania przez Regionalną Izbę Obrachunkową we Wrocławiu wniosków pokontrolnych.

E. Kontrole koordynowane

Uchwałą Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych nr 9/2017 z dnia 28 września 2017 r. w sprawie tematów koordynowanej kontroli gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego w 2018 r., zmienionej uchwałami: nr 11/2017 z 13 grudnia 2017 r. oraz nr 5/2018 z 21 marca 2018 r. Krajowa Rada RIO ustaliła następujący temat kontroli koordynowanej: „Dochody z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi i ich przeznaczenie w latach 2016-2017”.

Kontrole przeprowadzono w 4 gminach miejsko-wiejskich: Bolków, Lwówek Śląski, Prochowice i Wleń, w gminie wiejskiej Bolesławiec oraz w Związku Gmin Powiatu Dzierżoniowskiego ZGPD-7.

W wyniku kontroli stwierdzono m.in. następujące nieprawidłowości:

1. Gminy Bolesławiec i Prochowice w kontrolowanym okresie (2016 i 2017) dopłacały do funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi: niedobór pomiędzy wpływami a wydatkami wyniósł w 2016 r.: 90.727,86 zł (Bolesławiec) i 354.258,04 zł (Prochowice), w 2017 r.: 1.108.108,65 zł (Bolesławiec) i 242.017,47 zł (Prochowice). Stosownie do postanowień art. 6r ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2016 r. poz. 250, z późn. zm., Dz.U. z 2017 r. poz. 1289, z późn. zm., obecnie obowiązujący: Dz.U. z 2018 r. poz. 1454, z późn. zm.), gmina z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują m.in. koszty: odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, tworzenia i utrzymania punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych, obsługi administracyjnej tego systemu. W celu zapewnienia sprawnego funkcjonowania systemu odbioru odpadów komunalnych zachodzi konieczność ponownego skalkulowania stawki opłaty za odbiór i gospodarowanie odpadami komunalnymi.
2. W zawiadomieniach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w związku z uchwaleniem nowych stawek opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w gminie Bolesławiec od 1 stycznia 2016 r., wysłanych (za potwierdzeniem odbioru) do właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych, nie została określona wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wyliczona jako iloczyn nowej stawki opłaty i danych podanych w deklaracji, co naruszało dyspozycję art. 6m ust. 2a powołanej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Bolesławiec).
3. Organ wykonawczy wydał 4.954 decyzji ustalających wymiar opłaty za odbiór odpadów komunalnych za 2016 rok w wysokości 1.514.936 zł oraz 4.469 decyzji ustalających wymiar opłaty za odbiór odpadów komunalnych za 2017 rok w wysokości 1.496.733 zł, co było sprzeczne z art. 21 § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2015 r. poz. 613, z późn. zm., Dz.U. z 2017 r. poz. 20, Dz.U. z 2018 r. poz. 800), oraz z istotą zobowiązania podatkowego powstającego z mocy prawa, w którym wymiar daniny publicznej określa deklaracja złożona przez właściciela nieruchomości. Stosownie do art. 21 § 2 ustawy Ordynacja podatkowa, opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi wskazana w deklaracji jest opłatą do zapłaty przez właściciela nieruchomości, z zastrzeżeniem art. 21 § 3 ustawy. Przepis art. 21 § 3 stanowi, że jeżeli w postępowaniu podatkowym organ podatkowy stwierdzi, że podatnik, mimo ciążącego na nim obowiązku, nie zapłacił w całości lub w części podatku, nie złożył deklaracji albo że wysokość zobowiązania podatkowego jest inna niż wykazana w deklaracji, albo powstałego zobowiązania nie wykazano, organ podatkowy wydaje decyzję, w której określa wysokość zobowiązania podatkowego (Bolesławiec).
4. Przypis opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w ewidencji syntetycznej został ujęty w 2016 r. i w 2017 r. w księgach rachunkowych Urzędu na kontach 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” (Wn) i 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych” (Ma) jednorazowo na koniec roku w kwotach zbiorczych na podstawie danych ze sprawozdań Rb-27S. Stosownie do dyspozycji wynikającej z § 18 ust. 2 rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego (...) — okresem sprawozdawczym jest miesiąc (Lwówek Śląski).
5. Dokonując przypisu należności z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w księgach rachunkowych w 2016 i 2017 r. (odpowiednio łącznej w kwocie 1.514.936 zł i w kwocie łącznej 1.496.733 zł) nie określono rodzaju i numerów identyfikacyjnych dowodów księgowych stanowiących

- podstawę zapisu, co było niezgodne z art. 23 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2016 r. poz. 1047, z późn. zm., Dz.U. z 2017 poz. 2342, z późn. zm., obecnie: Dz.U. z 2018 r. poz. 395, z późn. zm.) — Bolesławiec.
6. Nie udokumentowano w sposób określony w § 4 ust. 3 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz.U. z 2015 r. poz. 2367, z późn. zm., obecnie: Dz.U. z 2017 r. poz. 1483) podejmowanych działań informacyjnych określonych w § 4 ust. 2 przedmiotowego rozporządzenia (Związek Gmin Powiatu Dzierżoniowskiego ZGPD-7),
 7. Nie wystawiono i nie przesłano do właściwych Urzędów Skarbowych tytułów wykonawczych na wszystkie objęte upomnieniami zaległości. Zgodnie z § 8 ust. 1 pkt 5 powołanego powyżej rozporządzenia w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych upomnienia zawierały wezwanie do wykonania obowiązku z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego po upływie 7 dni od dnia doręczenia upomnienia. Organ egzekucyjny wszczyna egzekucję administracyjną zgodnie z art. 26 ust. 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, na wniosek wierzyciela i na podstawie wystawionego przez niego tytułu wykonawczego, sporządzonego według ustalonego wzoru. Obowiązek dochodzenia należności stanowiących dochód jednostki samorządu terytorialnego wynika z art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2077, z późn. zm.) — Związek Gmin Powiatu Dzierżoniowskiego ZGPD-7.

F. Wykorzystanie programu ACL w czynnościach kontrolnych

W 2018 r. w 9 kontrolach kompleksowych gospodarki finansowej j.s.t. (w tym w 7 gminach: Jedlina-Zdrój, Dzierżonów m., Bystrzyca Kłodzka, Świebodzice, Kąty Wrocławskie, Twardogóra, Trzebnica i 2 powiatach: Świdnickim i Legnickim) wykorzystano program ACL do kontroli zagadnień z zakresu: księgowości i sprawozdawczości oraz wykonania dochodów budżetowych, stosując program ACL w kontroli ustalono następujące nieprawidłowości: przelewanie/„pożyczanie” środków pieniężnych z rachunku sum depozytowych na rachunek budżetu gminy w łącznej kwocie 1.520.000 zł (Dzierżonów m.); stwierdzono różnice pomiędzy stanami obrotów na rachunkach bankowych a stanami obrotów w ewidencji księgowej na kontach zespołu 1, na każdy dzień w latach objętych próbą kontrolną (Powiat Świdnicki, gminy Twardogóra i Kąty Wrocławskie).

3. Wyniki kontroli

Kontrole ujawniły występowanie w gospodarce finansowej j.s.t. wielu nieprawidłowości, wynikających głównie z nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa, jak i błędnej ich wykładni. Poniżej przedstawiono zestawienie liczbowe nieprawidłowości stwierdzonych w 2017 r. w porównaniu do dwóch poprzednich lat.

Wyszczególnienie	Liczba nieprawidłowości			Struktura %		
	2016 (111 kontroli)	2017 (112 kontroli)	2018 (103 kontrole)	2016	2017	2018
I. Ustalenia ogólnooorganizacyjne	89	67	69	10,08	9,49	11,08
II. Księgowość i sprawozdawczość	307	237	219	34,77	33,57	35,15
III. Planowanie i wykonanie budżetu	40	41	38	4,53	5,81	6,10
III.1 Dochody budżetowe	163	133	129	18,46	18,84	20,71
III.2 Wydatki budżetowe	64	45	36	7,25	6,37	5,78
III.3 Zamówienia publiczne	101	77	61	11,44	10,91	9,79
IV. Rozliczenie dotacji	45	49	25	5,10	6,94	4,01
V. Dług publiczny	5	1	0	0,57	0,14	0
VI. Gospodarka mieniem	64	53	43	7,25	7,51	6,90
VII. Rozliczenie j.s.t. z jednostkami organizacyjnymi	5	3	3	0,57	0,42	0,48
Razem nieprawidłowości	883	706	623	100	100	100

Kształtowanie się średniej liczby nieprawidłowości przypadających na jedną kontrolę przeprowadzoną w 2018 r. w poszczególnych rodzajach j.s.t. przedstawia poniższe zestawienie.

Rodzaj jednostki	Liczba nieprawidłowości	Liczba przeprowadzonych kontroli	Średnia liczba nieprawidłowości przypadających na jedną kontrolę
Województwo samorządowe	0	0	0
Powiaty	67	10	6,7
Miasta na prawach powiatów	21	3	7
Gminy miejskie	73	7	10,42
Gminy miejsko-wiejskie	125	11	11,36
Gminy wiejskie	189	16	11,81
Związki	44	10	4,4
Jednostki organizacyjne j.s.t. i inne	104	46	2,26
Ogółem	623	103	6,05

Poniżej przedstawiono wybrane nieprawidłowości w poszczególnych grupach kontrolowanych zagadnień.

W ZAKRESIE USTALEŃ OGÓLNOORGANIZACYJNYCH

1. Lwówek Śląski (gmina miejsko-wiejska)

W latach 2015–2017 gmina Lwówek Śląski nie realizowała obowiązku w zakresie prowadzenia audytu wewnętrznego, o którym mowa w art. 274 ust. 3 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. W uchwałach budżetowych w poszczególnych latach (2015, 2016 i 2017) kwoty dochodów budżetowych i przychodów oraz wydatków budżetowych i rozchodów były wyższe od 40.000.000 zł, co zobowiązywało gminę do wykonywania obowiązku w zakresie audytu wewnętrznego. W trakcie kontroli, tj. w dniu 11 czerwca 2018 r. Burmistrz Gminy i Miasta Lwówek Śląski podpisał umowę zlecenie nr 23/2018 na „Przeprowadzenie audytu wewnętrznego w latach 2018-2019”.

2. Osiecznica (gmina wiejska)

W zarządzeniu Wójta Gminy Osiecznica nr 59/08 z 11 sierpnia 2008 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki rachunkowości), w części I „Ogólne zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych”, w pkt 4 „Metody i terminy inwentaryzowania składników majątkowych” zapisano, że budynki inwentaryzuje się poprzez porównanie danych księgowych z wypisem z ewidencji gruntów i budynków. Zgodnie z art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, inwentaryzację środków trwałych (w tym budynków) z wyjątkiem gruntów i trudno dostępnych ogładowi środków trwałych przeprowadza się w drodze spisu z natury. Stosownie do art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości kierownik jednostki aktualizuje dokumentację opisującą przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości.

3. Powiat Kamiennogórski

Rada Powiatu Kamiennogórskiego nie podjęła dotychczas uchwały w sprawie zorganizowania obsługi wspólnej. Pomimo tego faktu księgi rachunkowe Zespołu Szkół Specjalnych w Kamiennej Górze prowadzone są przez Powiatowe Centrum Edukacji w Kamiennej Górze na podstawie porozumienia zawartego 12 listopada 2014 r. pomiędzy kierownikami obu jednostek, co stanowi naruszenie przepisu art. 11 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości w związku z art. 6b ust. 2 oraz art. 6a pkt 1 ustawy z 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym.

4. Wołów (gmina miejsko-wiejska)

Burmistrz Gminy Wołów zarządzeniem nr 152/2016 z dnia 29 lipca 2016 r. powierzył stanowisko p.o. Dyrektora Wołowskiego Ośrodka Kultury w Wołowie wyznaczonej osobie na czas nieokreślony, zamiast na okres nie dłuższy niż rok. Powyższe było niezgodne z art. 16a ustawy z 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej. W toku kontroli Burmistrz Gminy rozpoczął w dniu 9 stycznia 2019 r. procedurę prawną związaną z ogłoszeniem konkursu na stanowisko Dyrektora Wołowskiego Ośrodka Kultury w Wołowie.

W ZAKRESIE KSIĘGOWOŚCI I SPRAWOZDAWCZOŚCI

1. Dzierżoniów (gmina miejska)

Z rachunku bankowego sum depozytowych (niestanowiących środków publicznych w rozumieniu art. 5 ust. 1 ustawy o finansach publicznych) uregulowano bieżące zobowiązania (z powodu braku środków na rachunku bankowym budżetu): dnia 4 stycznia 2016 r. — 230.000 zł, dnia 29 lipca 2016 r. — 700.000 zł, dnia 5 sierpnia 2016 r. — 90.000 zł, dnia 28 października 2016 r. — 250.000 zł oraz dnia 31 października 2016 r. — 250.000 zł (dokonano zwrotu na rachunek sum depozytowych 8 stycznia 2016 r. — 230.000 zł, 12 września 2016 r. — 790.000 zł i 4 listopada 2016 r. — 500.000 zł). Naruszało to przepisy art. 6 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

2. Lwówek Śląski (gmina miejsko-wiejska)

Przypis opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w ewidencji syntetycznej został sporządzony w 2016 r. i w 2017 r. w księgach rachunkowych Urzędu na kontach 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” (Wn) i 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych” (Ma) jednorazowo na koniec roku w kwotach zbiorczych na podstawie danych ze sprawozdań Rb-27S. Stosownie do dyspozycji wynikającej z § 18 ust. 2 rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego [...] — okresem sprawozdawczym jest miesiąc.

3. PCKZ w Oleśnicy

W wyniku ewidencjonowania w Powiatowym Centrum Kształcenia Zawodowego w Oleśnicy na kontach 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami” oraz 851 „Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych” operacji gospodarczych z naruszeniem zasad funkcjonowania tych kont (wskazanych w obowiązującej w jednostce polityce rachunkowości) — według stanu na 31 grudnia 2017 r. pomiędzy sumą środków pieniężnych i należności wykazanych odpowiednio na kontach 135 „Rachunek środków funduszy specjalnego przeznaczenia” i 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami” a saldem konta 851 „Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych” zachodziła niezgodność w kwocie 1.711,86 zł. Powyższe naruszało art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości. Podczas inwentaryzacji sald kont 234 i 851 przeprowadzonej drogą weryfikacji według stanu na 31 grudnia 2017 r. nie stwierdzono różnic, w związku z czym należy uznać, iż główny cel inwentaryzacji, tj. ustalenie rzeczywistego stanu aktywów i pasywów, nie został osiągnięty.

4. Wołów (gmina miejsko-wiejska)

Dane wykazane w zbiorczym sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za okres od początku roku do 31 grudnia 2017 r. oraz za okres od początku roku do 30 czerwca 2018 r. były niezgodne z danymi wynikającymi ze sprawozdań jednostkowych. Różnice wystąpiły w sprawozdaniu Rb-27S za 2017 rok w pozycji „Należności” (282.398,85 zł), „Dochody wykonane” (282.398,85 zł) i „Dochody otrzymane” (74.037,64 zł), a w sprawozdaniu Rb-27S za I półrocze 2018 r. w pozycji „Należności” (1.115.503,57 zł), „Dochody wykonane” (1.115.503,57 zł) i „Dochody otrzymane” (6.217.241,90 zł). Powyższe naruszało odpowiednio postanowienia § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz § 4 ust. 2 załącznika nr 39 do tego rozporządzenia, a także § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz § 4 ust. 2 załącznika nr 36 do tego rozporządzenia.

5. Olszyna (gmina miejsko-wiejska)

W księgach rachunkowych budżetu gminy w latach 2016 i 2017 oraz w pierwszym półroczu 2018 r., na koncie 133 „Rachunek budżetu” nie ewidencjonowano operacji pieniężnych związanych z tworzeniem i rozwiązaniem lokaty terminowej (overnight) ze środków budżetu gminy, które były odzwierciedlone w wyciągu bankowym jako zwiększenie oraz zmniejszenie stanu środków na rachunku, co było niezgodne z opisem konta 133 zawartym w Zakładowym Planie Kont, a także z zasadami funkcjonowania konta 133 określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości [...], oraz w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

OGÓLNE ZAGADNIENIA DOTYCZĄCE PLANOWANIA I WYKONANIA BUDŻETU

1. Wińsko (gmina wiejska)

Wójt Gminy Wińsko zawierając umowę nr IZR.272.16.1.2016 z 15 grudnia 2016 r. na odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych powstających na nieruchomościach zamieszkałych na terenie gminy Wińsko w okresie od 15 grudnia 2016 r. do 31 grudnia 2019 r. zaciągnął zobowiązanie na łączną kwotę 3.513.030,97 zł bez upoważnienia udzielonego przez Radę Gminy Wińsko, czym naruszył art. 60 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz art. 46 i art. 261 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. W przedmiotowej sprawie przed podpisaniem ww. umowy z wynagrodzeniem wynoszącym 3.513.030,97 zł, w tym kwota 3.460.320 zł stanowiła zobowiązanie wykraczające poza rok budżetowy 2016, Wójt nie uzyskał stosownych upoważnień do zaciągnięcia przedmiotowego zobowiązania udzielonego odpowiednio: na podstawie: art. 18 ust. 2 pkt 10 ustawy o samorządzie gminnym albo na podstawie art. 228 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

2. Powiat Kamiennogórski

Powiat Kamiennogórski w dniu 16 listopada 2016 r. dokonał wydatku w kwocie 56.410 zł z tytułu zakupu samochodu Dacia Duster dla Komendy Powiatowej Straży Pożarnej w Kamiennej Górze, z przekroczeniem planu wydatków o kwotę 2.410 zł, w dziale 754 „Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa”, rozdziale 75411 „Komendy powiatowe Państwowej Straży Pożarnej”, § 6060 „Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych”. W budżecie powiatu na dzień 16 listopada 2016 r. w powyższej podziale klasyfikacji budżetowej zostały zabezpieczone środki w kwocie 54.000 zł. Naruszono tym zasadę określoną w art. 44 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 254 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zgodnie z którą dokonywanie wydatków następuje w granicach kwot określonych w planie, z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień i zgodnie z planowanym przeznaczeniem w sposób celowy i oszczędny.

W ZAKRESIE DOCHODÓW BUDŻETOWYCH

1. Bolesławiec (gmina wiejska)

W gminie Bolesławiec stwierdzono ustalanie wymiaru opłaty za odbiór odpadów komunalnych na podstawie wydanych decyzji ustalających wymiar opłaty, za lata 2016 i 2017. Organ wykonawczy wydał 4954 decyzji ustalających wymiar opłaty za odbiór odpadów komunalnych za 2016 rok w wysokości 1.514.936 zł oraz 4469 decyzji ustalających wymiar opłaty za odbiór odpadów komunalnych za 2017 rok w wysokości 1.496.733 zł, co było sprzeczne z art. 21 § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa oraz z istotą zobowiązania podatkowego powstającego z mocy prawa, w którym wymiar daniny publicznej określa deklaracja złożona przez właściciela nieruchomości. Stosownie do art. 21 § 2 ustawy Ordynacja podatkowa, opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi wskazana w deklaracji jest opłatą do zapłaty przez właściciela nieruchomości, z zastrzeżeniem art. 21 § 3 ustawy.

2. Bystrzyca Kłodzka (gmina miejsko-wiejska)

Przed wydaniem decyzji o umorzeniu lub odroczeniu terminu płatności podatków, Burmistrz Bystrzycy Kłodzkiej zwracał się o opinię do radnych (członków Komisji Budżetu i Finansów), przekazując informację o podatnikach stanowiące tajemnicę skarbową, tj. dane podatników, imię i nazwisko, kwotę zaległości w podatku wraz z odsetkami za zwłokę (dotyczy 4 podatników o nr kont: 52-000000123, 52-000000087, 52-504, 13-200702800608 — na 10 objętych kontrolą zaległości). Powyższe działanie było niezgodne z art. 293 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa, który stanowi, że indywidualne dane zawarte w deklaracji oraz innych dokumentach składanych przez podatników, płatników lub inkasentów objęte są tajemnicą skarbową, oraz § 2 pkt 3 i 4, który stanowi, że tajemnicą skarbową objęte są również akta postępowania podatkowego, czy dokumentacja rachunkowa organu podatkowego.

3. Legnica (miasto na prawach powiatu)

Zezwolenie nr I/9/B/2016 z 18 lutego 2016 r., na podstawie którego przedsiębiorca może sprzedawać napoje alkoholowe o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu z wyjątkiem piwa, przeznaczone do spożycia poza miejscem sprzedaży, zostało wydane przez Prezydenta Legnicy, pomimo że przedsiębiorca nie wnioskował o sprzedaż tego rodzaju napojów alkoholowych, co naruszało art. 18 ust. 2 w związku z ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

4. Wińsko (gmina wiejska)

Decyzje w sprawie wymiaru podatku na 2017 rok i 2018 rok dla Wójta Gminy Wińsko oraz jego wstępnych (łącznie 7 decyzji) wydawał Sekretarz. Powyższe spowodowało naruszenie art. 132 § 3 ustawy Ordynacja podatkowa, z którego wynika, że w sytuacji wyłączenia Wójta od załatwiania spraw dotyczących zobowiązań podatkowych samorządowe kolegium odwoławcze wyznacza, w drodze postanowienia, organ właściwy do załatwienia sprawy. W trakcie kontroli Wójt skierował wniosek do Samorządowego Kolegium Odwoławczego we Wrocławiu o wydanie stosownego postanowienia.

5. Powiat Średzki

W Powiecie Średzkim na kontach 2 najemców/dzierżawców, spośród 11 objętych kontrolą, stwierdzono dokonywanie przypisu należności z tytułu najmu/dzierżawy w wysokości innej niż wynikająca z zawartych umów. Taki stan rzeczy skutkował tym, iż w przypadku dzierżawcy o nr konta 221-3-017 — kwota przypisu należności z tytułu czynszu za okres od marca do października 2016 r. została zaniżona o 268,10 zł; w przypadku najemcy o nr konta 221-5-165 — kwota przypisu należności z tytułu czynszu za okres od stycznia do marca 2016 r. została zawyżona o 1,50 zł. Według zasad ewidencji na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, wynikających z obowiązującego w jednostce Zakładowego Planu Kont (stanowiącego załącznik nr 2 do zarządzenia nr 17/2016 z 31 marca 2016 r.), na stronie Wn konta 221 ujemnie się m.in. ustalone należności z tytułu dochodów budżetowych.

W ZAKRESIE WYDATKÓW BUDŻETOWYCH

1. Pęcław (gmina wiejska)

Wystąpiły przypadki regulowania zobowiązań gminy Pęcław po terminach określonych w umowach oraz fakturach:

- z objętych kontrolą zobowiązań na łączną kwotę 153.900,27 zł, ujętych w ewidencji konta 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” wg stanu na 31 grudnia 2017 r., zobowiązania w wysokości 146.621,81 zł uregulowano z opóźnieniem wynoszącym od 45 do 490 dni, zaś zobowiązania na łączną kwotę 7.278,46 zł nie zostały uregulowane do dnia kontroli,
- zobowiązania wobec gminy miejskiej Głogów, powstałe w latach 2016 i 2017, w kwocie 56.593,57 zł, dotyczące rozliczeń z tytułu uczęszczania dzieci z terenu gminy Pęcław do niepublicznych punktów przedszkolnych na terenie miasta Głogów, nie zostały uregulowane do dnia kontroli, a zobowiązanie wobec gminy Głogów w kwocie 1.526,98 zł zostało uregulowane 128 dni po ustalonym terminie płatności.

Powyższe naruszało art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

2. Lubań (gmina miejska)

W latach 2016 i 2017 oraz w I półroczu 2018 r. wypłacono dwóm pracownikom Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej im. Marii Konopnickiej w Lubaniu wynagrodzenie z tytułu dodatku za wieloletnią pracę w wysokości 30% wynagrodzenia zasadniczego, a jednemu pracownikowi nagrodę jubileuszową za 45 lat pracy w wysokości 400% miesięcznego wynagrodzenia (kwota 10.706,98 zł), co naruszało art. 31 ust. 2 i art. 31b ust. 3 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.

3. Wołów (gmina miejsko-wiejska)

W dziale 851 „Ochrona zdrowia” rozdział 85154 „Przeciwdziałanie alkoholizmowi” § 4300 „Zakup usług pozostałych” ujęto wydatek w wysokości 3.185 zł z tytułu zapłaty za noclegi dla 14-osobowej delegacji z miasta partnerskiego Brody w dniach 11-18 czerwca 2017 r. (nota księgowa nr 61/2017 z 24 lipca 2017 r.). Według art. 18² pkt 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień dla Gminy Wołów na 2017 rok przyjętego uchwałą Rady Miejskiej w Wołowie (nr XXXIX/240/2017) z 31 stycznia 2017 r. wydatek ten nie mógł być zrealizowany z dochodów z tytułu opłaty za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

W ZAKRESIE ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

1. Bystrzyca Kłodzka (gmina miejsko-wiejska)

Umową z 30 czerwca 2017 r. nr RGŻ.3040.38.2017, przedmiotem której była realizacja zadania publicznego pn. Odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych wytwarzanych przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych i mieszkanych, na których powstają odpady komunalne z terenu gminy Bystrzyca Kłodzka, zlecono opróżnianie koszy zlokalizowanych w miejscach publicznych na terenie gminy Bystrzyca Kłodzka. W kosztach gospodarowania odpadami komunalnymi ujęto ww. koszty (umowa ryczałtowa), co było niezgodne z art. 6r ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Opróżnianie koszy ulicznych nie mieści się w pojęciu kosztów funkcjonowania systemu.

2. Wińsko (gmina wiejska)

Gmina odstępując od umowy IZR.272.24.2.2017 zawartej 25 stycznia 2018 r., na podstawie której Wykonawca miał realizować II część zamówienia publicznego pn. Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w gminie Wińsko — etap I — zamówienie nr IZR.271.24.2017, naliczyła Wykonawcy karę umowną w wysokości 13.530 zł. Pomimo jej nieuregulowania przez Wykonawcę, Zamawiający w określonym w gwarancji ubezpieczeniowej z tytułu należytego wykonania kontraktu terminie nie wystąpił do ubezpieczyciela ze stosownym roszczeniem zapłaty. Wezwanie ubezpieczyciela w trakcie kontroli do zapłaty kwoty 4.735,50 zł z tytułu gwarancji należytego wykonania kontraktu okazało się spóźnione ze względu na upływ terminu do wystąpienia z wezwaniem do zapłaty. Do czasu zakończenia kontroli nie podjęto innych kroków zmierzających do wyegzekwowania od Wykonawcy należności z tytułu przedmiotowej kary umownej.

3. Międzyzlesie (gmina miejsko-wiejska)

Zamawiający (gmina Międzyzlesie) przy ustaleniu wartości zamówienia, przedmiotem którego była realizacja zadania publicznego pn. „Odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych wytwarzanych przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych z terenu miasta i gminy Międzyzlesie oraz zorganizowanie i prowadzenie na terenie Gminy Międzyzlesie Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych” nie wziął pod uwagę wartości przewidzianych w SIWZ zamówień uzupełniających, czym naruszył postanowienia art. 32 ust. 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych, który stanowił (na dzień przeprowadzenia postępowania), że „Jeżeli zamawiający przewiduje udzielenie zamówień uzupełniających, o których mowa w art. 67 ust. 1 pkt 6 i 7 lub art. 134 ust. 6 pkt 3 i 4, przy ustalaniu wartości zamówienia uwzględnia się wartość zamówień uzupełniających”.

ROZLICZENIE OTRZYMANYCH I UDZIELONYCH DOTACJI

1. Świdnica (gmina wiejska)

Umowę nr 06/2016 o wsparcie realizacji zadania publicznego z Gminnym Ludowym Klubem Sportowym Świdnica (GLKS) zawarto 11 lutego 2016 r., pomimo że ogłoszenie wyników konkursu opublikowano 24 lutego 2016 roku. Powyższe było niezgodnie z art. 15 ust. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2004 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie stanowiącymi, że: „Po ogłoszeniu wyników otwartego konkursu ofert organ administracji publicznej, bez zbędnej zwłoki, zawiera umowy o wsparcie realizacji zadania publicznego lub o powierzenie realizacji zadania publicznego z wyłonionymi organizacjami pozarządowymi lub podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3”.

W ZAKRESIE DŁUGU PUBLICZNEGO

1. Piechowice (gmina miejska)

W sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji jednostki samorządu terytorialnego za 2016 rok w pozycji zobowiązania wymagalne wykazano zobowiązania z tytułu odsetek od kredytu w kwocie 19.987,17 zł, co było niezgodne z Instrukcją sporządzania sprawozdań stanowiącą załącznik nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (§ 1 oraz § 2 ust. 1 pkt 4 instrukcji).

2. Powiat Świdnicki

Powiat Świdnicki w sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji według stanu na koniec IV kw. 2016 r., w części A Zobowiązania według tytułów dłużnych

w kolumnie wierzyciele krajowi przedsiębiorstwa niefinansowe, w pozycji E.2.2 kredyty i pożyczki długoterminowe wykazało zobowiązania w łącznej kwocie 285.122,28 zł, zamiast 317.322,28 zł (różnica 32.200 zł). Było to niezgodne z § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.

3. Powiat Jeleniogórski

Zobowiązanie z tytułu zwrotu nienależnie pobranej części oświatowej subwencji ogólnej za 2011 rok w wysokości 2.201.033 zł, które powstało z dniem doręczenia decyzji Ministra Rozwoju i Finansów ustalającej wysokość zobowiązania (nr ST5.4750.86.2016.11.AMCL z 31 stycznia 2017 r.), tj. 6 lutego 2017 r., na koncie rozrachunkowym Starostwa zaewidencjonowano w lipcu 2017 r., co naruszało art. 20 ust. 1 oraz art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości. Ujęcie w ewidencji księgowej tego zobowiązania z opóźnieniem skutkowało niewykazaniem zobowiązania w kwocie 2.201.033 zł w sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych, według stanu od początku roku do dnia 31 marca 2017 r. i do dnia 30 czerwca 2017 roku.

4. Wołów (gmina miejsko-wiejska)

Zobowiązania w wysokości 8.178.217,59 zł, ujęte w ewidencji konta 201-S-206, nie zostały wykazane w sprawozdaniu jednostkowym j.s.t. Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za okres od początku roku do 30 czerwca 2018 r., w kolumnie „Zobowiązania wg stanu na koniec okresu sprawozdawczego ogółem”. Powyższe było niezgodne z § 6 ust. 1 pkt 1 oraz § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz § 8 ust. 2 pkt 4 załącznika nr 36 do tego rozporządzenia.

W ZAKRESIE GOSPODARKI MIENIEM

1. Lwówek Śląski (gmina miejsko-wiejska)

W latach 2016 i 2017 w wykazach nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży (w sześciu na osiem objętych kontrolą) nie podawano ceny nieruchomości, a zastosowano zapisy o treści „zgodnie z operatem szacunkowym”, co naruszało dyspozycję art. 35 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.

2. Malczyce (gmina wiejska)

Wysokości postąpień w przetargach na sprzedaż nieruchomości (dot. działki gruntu: nr 81/1 w Dębicach, nr 581/4 w Malczycach i nr 635/2 w Malczycach) nie określali uczestnicy przetargu, lecz były one wcześniej ustalane w ogłoszeniach o przetargach na sprzedaż nieruchomości. Ponadto Komisja Przetargowa udokumentowała, że w przypadku przetargu na działkę nr 81/1 przyjęte postąpienie zaokrąglono do pełnych złotych, zamiast w górę do pełnych dziesiątek złotych, co było niezgodne z § 14 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości.

3. Dobromierz (gmina wiejska)

Cenę sprzedaży lokalu mieszkalnego położonego w Dobromierzu ustalono na kwotę 10.187 zł stanowiącą 10% kwoty 101.870 zł, pomimo że cena wynikająca z operatu szacunkowego z 8 czerwca 2015 r. wynosiła 101.600 zł. Zawyżenie ceny sprzedaży nieruchomości o 27 zł od ceny ustalonej przez rzeczoznawcę było niezgodne z zapisami uchwały Rady Gminy Dobromierz nr XXVI/162/04 z 30 września 2004 r. w sprawie określania zasad zbywania w trybie bezprzetargowym nieruchomości składających się z lokali mieszkalnych i gruntów z nimi związanych, stanowiących własność Gminy Dobromierz i udzielania bonifikat (ze zm.), z których wynikało, że „Mieszkania w budynkach komunalnych będą sprzedawane przy zastosowaniu bonifikat. Bonifikat udziela Wójt Gminy [...]. Przy sprzedaży pojedynczych lokali mieszkalnych wraz z pomieszczeniami przynależnymi w budynkach wielorodzinnych, od ceny ustalonej przez rzeczoznawcę majątkowego, stosuje się bonifikatę w wysokości [...] 90% przy sprzedaży lokalu mieszkalnego, licząc pięć lat od zakończenia remontu budynku”.

4. Świdnica (gmina miejska)

W czterech przypadkach sprzedaży lokali w trybie bezprzetargowym (na pięć objętych kontrolą) pobrano od nabywców zaliczki na poczet przygotowania dokumentacji sprzedaży lokalu w wysokości 600 zł od lokalu użytkowego i po 300 zł dla trzech lokali mieszkalnych, co stanowiło naruszenie art. 25 ust. 1 i 2 w związku z art. 23 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, w myśl których gminnym zasobem nieruchomości

gospodaruje wójt, burmistrz albo prezydent miasta. Przez gospodarowanie należy rozumieć czynności określone w art. 23 ust. 1 ww. ustawy obejmujące również zapewnienie wyceny zbywanych nieruchomości.

4. Postępowanie pokontrolne

Zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy o r.i.o., na podstawie wyników kontroli Izba kieruje do kontrolowanej jednostki wystąpienie pokontrolne, wskazując źródła i przyczyny nieprawidłowości, ich rozmiary, osoby odpowiedzialne oraz wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności.

A. Wystąpienia pokontrolne

W wyniku przeprowadzonych w 2018 r. kontroli, Izba w 103 wystąpieniach pokontrolnych skierowanych do kierowników kontrolowanych jednostek wskazała nieprawidłowości i uchybienia, ich źródła i przyczyny, rozmiary, osoby odpowiedzialne oraz sformułowała łącznie 820 wniosków pokontrolnych, w celu usunięcia tych nieprawidłowości i niedopuszczenia do ich ponownego wystąpienia w przyszłości:

- 106 — w powiatach,
- 29 — w miastach na prawach powiatu,
- 485 — w gminach,
- 143 — w jednostkach organizacyjnych j.s.t.,
- 57 — w związkach.

Wszystkie wystąpienia po przeprowadzonych kontrolach gospodarki finansowej j.s.t., skierowane do Wójta (Burmistrza, Prezydenta, Starosty) przekazano również do wiadomości Przewodniczących Rad Gmin (Rad Miast, Rad Powiatu). Wystąpienia kierowane do kierowników jednostek organizacyjnych, po przeprowadzonych kontrolach problemowych, kierowano również do wiadomości organu wykonawczego j.s.t., a po kontrolach w związkach wystąpienia kierowano do Przewodniczących Zarządu Związku i do wiadomości Przewodniczących Zgromadzenia Związku.

B. Zastrzeżenia do wniosków pokontrolnych

Każdej objętej kontrolą jednostce sektora finansów publicznych, zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy o r.i.o., przysługuje prawo zgłoszenia do Kolegium Izby zastrzeżeń do wniosków pokontrolnych.

Na 820 wniosków pokontrolnych sformułowanych w wystąpieniach pokontrolnych Izby po kontrolach przeprowadzonych w 2018 r., zastrzeżenia do 16 wniosków pokontrolnych zostały zgłoszone przez kierowników 6 j.s.t. (Prezydenta Miasta Legnicy, Burmistrza Gminy Trzebnica, Starostę Powiatu Dzierżoniowskiego, Wójta Gminy Kobierzyce, Starostę Powiatu Lubińskiego, Starostę Powiatu Wołowskiego).

Zastrzeżenia do wszystkich wniesionych wniosków pokontrolnych zostały przez Kolegium Izby oddalone następującymi uchwałami: nr 89/2018 z dnia 27 czerwca 2018 r. (Legnica), 90/2018 z dnia 27 czerwca 2018 r. (Trzebnica), 110/2018 z dnia 8 sierpnia 2018 r. (Powiat Dzierżoniowski), 120/2018 z dnia 17 października 2018 r. (Kobierzyce), 130/2018 z dnia 14 listopada 2018 r. (Powiat Lubiński), 146/2018 z dnia 19 grudnia 2018 r. (Powiat Wołowski).

C. Zawiadomienia skierowane do Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych

W 2018 r. skierowano do RDFP 45 zawiadomień, z tego 16 dotyczących kontroli przeprowadzonych w 2017 r. (41 czynów/19 osób) oraz 29 zawiadomień dotyczących kontroli przeprowadzonych w 2018 r. (44 czyny/33 osoby) o stwierdzeniu popełnienia czynów noszących znamiona naruszenia dyscypliny finansów

publicznych, w sposób określony w ustawie z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (zwanej dalej „uondfp”).

W 2017 r. kontrole ujawniły czyny noszące znamiona naruszenia dyscypliny finansów publicznych polegające najczęściej na:

- nieustaleniu kwoty dotacji podlegającej zwrotowi do budżetu — art. 8 pkt 3 (2 przypadki),
- dokonaniu wydatku ze środków publicznych bez upoważnienia określonego ustawą budżetową, uchwałą budżetową lub planem finansowym albo z przekroczeniem zakresu tego upoważnienia lub z naruszeniem przepisów dotyczących dokonywania poszczególnych rodzajów wydatków — art. 11 ust. 1 (3 przypadki),
- zaciągnięciu lub zmianie zobowiązania bez upoważnienia określonego ustawą budżetową, uchwałą budżetową lub planem finansowym albo z przekroczeniem zakresu tego upoważnienia lub z naruszeniem przepisów dotyczących zaciągania lub zmiany zobowiązań przez jednostkę sektora finansów publicznych — art. 15 ust. 1 (3 przypadki),
- udzieleniu zamówień niezgodnie z przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych — art. 17 (7 przypadków),
- zaniechaniu przeprowadzenia lub rozliczenia inwentaryzacji albo przeprowadzeniu lub rozliczeniu inwentaryzacji w sposób niezgodny z przepisami ustawy o rachunkowości — art. 18 pkt 1 (3 przypadki),
- niesporządzaniu lub nieprzekazaniu w terminie sprawozdania z wykonania procesów gromadzenia środków publicznych i ich rozdysponowaniu albo wykazaniu w tym sprawozdaniu danych niezgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej — art. 18 pkt 2 (6 przypadków).

W 2018 r. kontrole ujawniły czyny noszące znamiona naruszenia dyscypliny finansów publicznych polegające najczęściej na:

- udzieleniu zamówień niezgodnie z przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych — art. 17 (7 przypadków),
- zaniechaniu przeprowadzenia lub rozliczenia inwentaryzacji albo przeprowadzeniu lub rozliczeniu inwentaryzacji w sposób niezgodny z przepisami ustawy o rachunkowości — art. 18 pkt 1 (13 przypadków),
- niesporządzeniu lub nieprzekazaniu w terminie sprawozdania z wykonania procesów gromadzenia środków publicznych i ich rozdysponowaniu albo wykazaniu w tym sprawozdaniu danych niezgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej — art. 18 pkt 2 (6 przypadków).

W 2018 r. złożono, na podstawie art. 101 ust. 1 w związku z art. 138 ust. 1 i 3 uondfp, 1 zażalenie na postanowienie Zastępcy Rzecznika dyscypliny finansów publicznych o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego w sprawie o naruszenie dyscypliny finansów publicznych, wnosząc o jego uchylenie. Postanowienie to związane było z zawiadomieniem złożonym do Rzecznika DFP po kontroli kompleksowej gospodarki finansowej gminy Milicz, w którym wskazano popełnienie przez Burmistrza Gminy Milicz czynu noszącego znamiona naruszenia dyscypliny finansów publicznych w rozumieniu art. 17 ust. 1 pkt 3 uondfp, poprzez rozpisanie przetargów na realizację zadań pn. „Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych oraz właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne na terenie gminy Milicz” jedynie na 2- i 4-miesięczne okresy, przy ustawowym obowiązku zapewnienia przez gminę realizacji przedmiotowego zadania, czym naruszono art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych.

D. Informacje przekazane do innych organów

W wyniku kontroli przeprowadzonych w 2018 r. do Wojewody Dolnośląskiego skierowano 6 pism informujących o:

- będących w obrocie prawnym 3 uchwałach jednostek samorządu terytorialnego w sprawie gospodarowania mieniem gminy/powiatu zawierających sprzeczne z przepisami ustawy o gospodarce nieruchomościami zapisy dotyczące obciążania nabywców nieruchomości kosztami przygotowania ich do sprzedaży (gminy Przemków i Kunice oraz Powiat Wołowski),
- nieuchwaleniu w 3 jednostkach samorządu terytorialnego rocznych programów współpracy z organizacjami pozarządowymi (Powiat Średzki, gminy Piechowice i Lwówek Śląski).

E. Weryfikacja otrzymanych sygnalizacji

W roku 2018 do WKGF wpłynęło 129 pism, będących informacjami, wnioskami, skargami i sygnalizacjami nieprawidłowości w funkcjonowaniu j.s.t., które dotyczyły 72 j.s.t., z czego:

- w trakcie kontroli przeprowadzonych w 2018 r. zweryfikowano 12 sygnalizacji dotyczących 7 j.s.t. (Kąty Wrocławskie, Kunice, Legnica, Łagiewniki, Trzebnica, Wińsko, Wołów), których nadawcami byli: NIK, Kuratorium Oświaty, Dolnośląski Urząd Celno-Skarbowy, CBS, radni, kierownik j.s.t., osoby fizyczne; w wyniku kontroli sygnalizowane w 3 pismach nieprawidłowości potwierdziły się i dotyczyły: naliczenia i wypłaty świadczeń wynikających ze stosunku pracy dla pracowników urzędu, nieprzekazania przez pracodawcę zaświadczeń lekarskich pracownika do ZUS, formy zatrudnienia dyrektora instytucji kultury;
- w przypadku 39 sygnalizacji (otrzymanych od: prokuratury, policji, wojewody, kancelarii prawnych, sądu, Izby Administracji Skarbowej, MSWiA, MEN, kierownika j.s.t., radnych i osób fizycznych), udzielono pisemnych informacji i wyjaśnień związanych z zagadnieniami poruszonymi w pismach;
- zagadnienia przedstawione w 34 pismach (otrzymanych od: CBA, MSWiA, Dolnośląskiego Urzędu Celno-Skarbowego, Izby Administracji Skarbowej, wojewody, radnych, przedsiębiorcy, spółki i osób fizycznych), przeanalizowano i pozostawiono do ewentualnego wykorzystania w przyszłych kontrolach j.s.t.;
- w przypadku 26 sygnalizacji (otrzymanych od: CBA, Izby Administracji Skarbowej, kancelarii prawnej, redaktora naczelnego gazety, przewodniczącego rady gminy, przedsiębiorcy i osób fizycznych), udzielono odpowiedzi i wskazano, że sygnalizowane zagadnienia zostaną uwzględnione, zgodnie z właściwością Izby, podczas przyszłych kontroli gospodarki finansowej j.s.t. i ich jednostek organizacyjnych;
- w odniesieniu do 10 sygnalizacji (otrzymanych od: Ministerstwa Finansów, senatora RP, posła na Sejm RP, Urzędu Skarbowego, kancelarii prawnych, osób fizycznych), wszczęto postępowania wyjaśniające występując pisemnie do kierowników jednostek sektora finansów publicznych, których sygnalizacja dotyczyła, o zajęcie stanowiska w sprawach poruszanych w pismach i udzielenie Izbie szczegółowych informacji w przedmiotowym zakresie, umożliwiających udzielenie odpowiedzi nadawcom pism;
- zagadnienia przedstawione w 8 pismach (otrzymanych od: CBA, Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju, osób fizycznych i od osób anonimowych), nie należały do kompetencji RIO; zostały przesłane do instytucji zgodnie z właściwością lub udzielono odpowiedzi w zakresie kompetencji Izby wskazując jednocześnie instytucję właściwą do rozpatrzenia przedstawionej w piśmie sprawy.

Ponadto w trakcie przeprowadzonych kontroli w 2018 r. w 10 j.s.t. zweryfikowano 16 pism (sygnalizacji), które wpłynęły w latach 2014–2017. Sygnalizacje te dotyczyły 8 gmin i 2 powiatów, pochodziły od instytucji (m.in. UKS, Kuratorium Oświaty, PIP, NIK), radnych, osób fizycznych. Dotyczyły różnych zagadnień, m.in. zaniechania poboru należności z tytułu podatków i opłat, wydatkowania środków publicznych z budżetów j.s.t. w zakresie dotacji celowych i oświatowych oraz dodatków funkcyjnych dla pracowników urzędu, gospodarowania mieniem komunalnym, udzielania zamówień publicznych na realizację zadań inwestycyjnych. W wyniku weryfikacji:

- w 2 j.s.t. (Jordanów Śląski i Wałbrzych) potwierdziły się 4 sygnalizowane sprawy, które dotyczyły nieprzestrzegania terminów wystawiania upomnień i tytułów wykonawczych za należności podatkowe oraz z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wypłacenia w 2015 r. nagród dla pracowników w łącznej kwocie przekraczającej kwotę ustalonego funduszu nagród oraz nieprawidłowego ustalenia i wypłacenia dotacji dla niepublicznych przedszkoli;

- w przypadku 3 sygnalizacji ustalono, iż były one przedmiotem postępowania innych instytucji, z tego: Departamentu Kontroli Doraźnej Urzędu Zamówień Publicznych (w zakresie udzielenia zamówienia publicznego na świadczenie usług pocztowych dla gminy Lwówek Śląski), Prokuratury Rejonowej w Dzierżoniowie (dot. sprzedaży przez gminę miejską Świdnica 5 działek — postępowanie umorzono wobec braku znamion czynu zabronionego) oraz Sądu Okręgowego w Świdnicy (w zakresie kwoty udzielonych dotacji dla niepublicznego przedszkola — Sąd uchylił zaskarżony przez gminę Wałbrzych wyrok i odrzucił pozew); sygnalizacje te nie potwierdziły się;
- wskazane w pozostałych 9 pismach nieprawidłowości nie potwierdziły się w przeprowadzonych kontrolach.

Łącznie w trakcie kontroli przeprowadzonych w 2018 r. zweryfikowano 28 sygnalizacji.

5. Rozliczenie czasu pracy inspektorów kontroli

Na podstawie weryfikacji rozliczeń kwartalnych czasu pracy inspektorów kontroli gospodarki finansowej za 2018 rok ustalono, że stanowił on łącznie 8344 osobodni, na które składały się:

- 1) czynności kontrolne w jednostkach — 5629 (67,49% łącznego czasu pracy),
- 2) czynności przygotowawcze do kontroli — 414 (4,96%),
- 3) realizacja wyników kontroli — 918 (11,00%),
- 4) urlopy — 836 (10,02%),
- 5) zwolnienia lekarskie — 190 (2,28%),
- 6) szkolenia — 154 (1,85%),
- 7) inne — 203 (2,43%).

Czas przeznaczony na kontrole przeprowadzone w 2018 r. wyniósł 6961 osobodni (suma punktów 1–3), co stanowiło 83,42% łącznego czasu pracy.

II. Działalność informacyjno-szkoleniowa (art. 1 ust. 4 ustawy o r.i.o.)

— wykonanie zadań określonych w części IV ramowego planu pracy
Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu na rok 2018

1. Opracowanie tematyki działalności szkoleniowej Izby na rok 2019

Planowaną tematykę szkoleń dla przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego organizowanych przez Regionalną Izbę Obrachunkową we Wrocławiu w 2019 r. Kolegium Izby przyjęło uchwałą nr 147/2018 z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie ramowego planu pracy Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu na rok 2019, w tym planu kontroli, w formie załącznika do tej uchwały. Tematykę szkoleń opracowano z uwzględnieniem zmiany przepisów dotyczących finansów publicznych, w tym zachowania reguł fiskalnych oraz zasad prowadzenia rachunkowości i sporządzania sprawozdań finansowych przez jednostki samorządu terytorialnego, zwanych dalej „j.s.t.”.

2. Organizowanie i prowadzenie szkoleń w zakresie objętym nadzorem i kontrolą Izby (art. 1 ust. 4 ustawy o r.i.o.)

W 2018 r. Izba zorganizowała 4 szkolenia dla przedstawicieli j.s.t., w ramach których przedstawiono zagadnienia ujęte w planowanej tematyce szkoleń, przyjętej uchwałą Kolegium Izby nr 105/2017 z dnia 20 grudnia 2017 r. w sprawie ramowego planu pracy Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu na rok 2018, w tym planu kontroli. Zrealizowana tematyka szkoleń nie odbiegała od planowanej, a organizację szkoleń i ich zakres tematyczny dostosowano do zmian stanu prawnego i oczekiwań adresatów szkoleń. W szkoleniach organizowanych na początku roku uwzględniono zagadnienia dotyczące zmian w rachunkowości budżetowej — wprowadzone rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. — obowiązujące od dnia 1 stycznia 2018 r., w tym dotyczące zmiany zakresu sprawozdania finansowego jednostki i przygotowania do sporządzenia informacji dodatkowej w sprawozdaniu za rok 2018. Szkolenie dotyczące zmiany zasad fiskalnych, w tym opracowania dokumentów planistycznych na kolejny rok budżetowy z uwzględnieniem zmian w ustawie o finansach publicznych, w związku z wydłużeniem etapu uzgadniania projektowanych zmian, zostało uzupełnione o zagadnienia dotyczące zasad udzielania dotacji z budżetu j.s.t., które według przyjętej tematyki szkoleń miały stanowić przedmiot odrębnego szkolenia.

W organizacji i prowadzeniu szkoleń dla przedstawicieli j.s.t. Izba nie korzystała z usług oferowanych przez wyspecjalizowane firmy szkoleniowe. Szkolenia organizowali i prowadzili pracownicy Izby, w szczególności Prezes Izby przy udziale pracowników WIAS. Do przedstawienia zagadnień, dotyczących zasad udzielania dotacji z budżetu j.s.t., w tym udzielania, rozliczania i kontroli dotacji oświatowych, zaproszono eksperta i konsultanta krajowego w sprawach dotacji (członka kolegium RIO w Krakowie).

W 2018 r. Izba zorganizowała i przeprowadziła dla przedstawicieli j.s.t. następujące szkolenia:

1. Trzy jednodniowe szkolenia nt. „Nowe rozporządzenie w sprawie rachunkowości budżetowej oraz zamknięcie ksiąg rachunkowych za 2017 rok” — organizowane dla skarbników, głównych księgowych urzędów oraz księgowych jednostek organizacyjnych j.s.t. w dniach 11 i 12 oraz dodatkowo 24 stycznia 2018 r. — obejmowały zmiany w rachunkowości budżetowej wprowadzone rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. (Dz.U. poz. 1911), w tym zagadnienia dotyczące zasad sporządzania i przekazywania sprawozdań finansowych wraz z informacją dodatkową, a także zagadnienia dotyczące stosowania rozwiązań ewidencyjnych dla wybranych operacji wraz z omówieniem przydatnych standardów rachunkowości (KSR nr 4, 6, 7 i 11) oraz stanowisk Komitetu Standardów Rachunkowości. W ramach szkolenia przekazano komunikaty dotyczące zmian w sprawozdawczości budżetowej — wprowadzonych rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. (Dz.U. poz. 109) i uwagi dotyczące sposobu wykonania przez gminy obowiązku sporządzania i przekazywania sprawozdań podatkowych w zakresie podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego — określonych rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 20 grudnia 2017 r. (Dz.U. poz. 2455). Uczestnikom szkolenia zapewniono przekazanie materiałów szkoleniowych opracowanych przez prowadzącą szkolenie Lucynę Hanus — Prezesa Izby.

W trzech szkoleniach (każde po 5 godz.) uczestniczyło łącznie 742 przedstawicieli j.s.t. (skarbnicy i główni księgowi jednostek organizacyjnych j.s.t.) oraz 39 pracowników Izby (26 pracowników WKGF i 12 pracowników WIAS, w tym 3 prowadzących). Organizację szkoleń i ich obsługę administracyjną zapewnili pracownicy WIAS przy udziale pracowników Biura Izby. Szkolenia zorganizowano we Wrocławiu w Wyższej Szkole Zarządzania „Edukacja”.

2. Trzydniowe szkolenie nt. „Planowanie finansowe w jednostkach samorządu terytorialnego z uwzględnieniem projektowanych zmian w ustawie o finansach publicznych” — organizowane dla skarbników nadzorowanych jednostek w dniach 15-17 października 2018 r. — objęło zagadnienia dotyczące ram prawnych planowania finansowego, w tym zasad klasyfikacji tytułów dłużnych i zachowania reguł fiskalnych w budżetach j.s.t. oraz zmiany przepisów oddziałujących na wielkość planowanych dochodów i wydatków, i sposób ich ujęcia (zaklasyfikowania) w budżetach na rok 2019, z uwzględnieniem wymogów dotyczących budżetu obywatelskiego. W odrębnym bloku tematycznym przedstawiono zagadnienia dotyczące zasad udzielania dotacji z budżetu j.s.t. ze szczególnym uwzględnieniem problematyki udzielania i rozliczania dotacji dla szkół i przedszkoli oraz finansowania zadań ochrony zdrowia, w tym związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. W ramach instrukcji dotyczących sposobu opracowania i przekazywania dokumentów

planistycznych i sprawozdawczych odniesiono się natomiast do zmian w klasyfikacji budżetowej oraz zmian w systemie BeSTi@ (w module uchwały) w kontekście dostosowania do zmiany przepisów dotyczących możliwości łączenia wydatków w grupy, opracowania projektu granic zaciągania zobowiązań.

Uczestnikom szkolenia zapewniono możliwość pobrania materiałów szkoleniowych opracowanych przez prowadzących szkolenie: Lucynę Hanus — Prezesa Izby i Wojciecha Lachiewicza — członka Kolegium RIO Kraków oraz Elżbietę Jerzmańską, Wojciecha Kańczugę i Agnieszkę Pisulę — pracowników WIAS.

W szkoleniu (łącznie 15 godz.) uczestniczyło 192 skarbników j.s.t. oraz 6 pracowników WIAS, w tym 3 prowadzących szkolenie. Organizację i obsługę administracyjną szkolenia zapewnili pracownicy WIAS. Szkolenie zorganizowano w Szklarskiej Porębie w Sali Konferencyjnej Hotelu „Blue Mountain Resort”.

Łącznie w 4 szkoleniach organizowanych i prowadzonych przez Izbę w 2018 r., w tym 3 prowadzonych w ramach jednej sesji tematycznej, uczestniczyło 934 przedstawicieli j.s.t. (skarbnicy i główni księgowi jednostek organizacyjnych j.s.t.) oraz 45 pracowników Izby, w tym 26 pracowników WKGF i 18 pracowników WIAS, którzy jednocześnie zapewnili pomoc w organizacji i prowadzeniu szkoleń.

Dla porównania — w 5 szkoleniach organizowanych przez Izbę w 2017 r., w tym 4 prowadzonych w ramach jednej sesji tematycznej, uczestniczyło łącznie 1114 przedstawicieli j.s.t. (skarbnicy i główni księgowi jednostek organizacyjnych j.s.t.) oraz 54 pracowników Izby.

Szczegółową informację o przeprowadzonych w 2018 r. szkoleniach zawiera zestawienie nr 2.

3. Kontynuowanie współpracy z innymi izbami i instytucjami w zakresie organizowania i prowadzenia szkoleń w sprawach objętych nadzorem i kontrolą (art. 25a ust. 1 pkt 4–7 ustawy o r.i.o.)

W 2018 r. w ramach współpracy z regionalnymi izbami obrachunkowymi i innymi instytucjami w organizowaniu i prowadzeniu szkoleń dla pracowników izb oraz wymiany doświadczeń przy wykonywaniu wspólnych zadań:

1) Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu była organizatorem:

- narady szkoleniowej naczelników i zastępców naczelników WKGF oraz członków Komisji Koordynacji Kontroli KRRIO — organizowanej we Wrocławiu w dniach 11-13 kwietnia, w ramach której przeprowadzono szkolenie z zakresu RODO dla przedstawicieli WKGF wszystkich izb,
- narady naczelników i zastępców naczelników WIAS i członków Zespołu autorskiego sprawozdania — organizowanej we Wrocławiu w dniach 19-21 września, przy udziale kierownictwa KRRIO, w ramach której przeprowadzono szkolenie i dyskusję w sprawie zmian w systemie finansów publicznych, w której uczestniczyli przedstawiciele wszystkich izb,
- szkolenia w sprawie wykorzystania programu ACL w kontroli gospodarki finansowej jednostek sektora finansów publicznych — organizowanego we Wrocławiu w dniach 24-26 września, przy współpracy z RIO w Katowicach i RIO w Poznaniu.

2) pracownikom Izby zapewniono:

- udział w naradach i warsztatach dla naczelników wydziałów oraz członków komisji i zespołów przy KRRIO (Komisji Koordynacji Kontroli i Zespołu autorskiego sprawozdania), organizowanych przez inne izby, w tym Naczelnikowi WKGF i Zastępcy — w organizowanych przez RIO w Gdańsku i RIO w Szczecinie w zakresie koordynacji kontroli, Naczelnikowi WIAS i Zastępcy — w organizowanych przez RIO w Warszawie i RIO w Poznaniu, w tym w związku z opracowaniem „Sprawozdania z działalności izb i wykonania budżetu przez j.s.t. w 2017 roku”,

- udział w szkoleniach organizowanych przez inne izby, w tym: inspektorom WKGF w zakresie wykorzystania programu ACL (organizowane przez RIO w Katowicach), pracownikom biura i księgowości w zakresie rachunkowości, zamówień publicznych i ochrony danych osobowych (organizowane przez RIO w Łodzi i RIO w Gdańsku), oraz udział w szkoleniach organizowanych przez inne podmioty, w tym: członkom Kolegium i inspektorom WKGF w zakresie partnerstwa publiczno-prywatnego (organizowane przez MliR w ramach projektu „Rozwój PPP w Polsce”), a pracownikom obsługi administracyjnej i informatycznej Izby w zakresie RODO i udostępniania informacji publicznej oraz bezpieczeństwa danych i systemów informatycznych,
- udział w konferencjach i seminariach organizowanych przez inne podmioty, w tym: członkom Kolegium — członkom RKO w szkoleniu w ramach IV Międzynarodowej Konferencji w zakresie odpowiedzialności za gromadzenie i wydatkowanie środków publicznych (organizowanej przez Uniwersytet Jagielloński i Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie), rzecznikom DFP w szkoleniu w ramach Ogólnopolskiej Konferencji w zakresie dysfunkcji w obszarze działania jednostek sektora finansów publicznych (organizowanej przy współpracy rzeczników DFP we Wrocławiu i Opolu z Uniwersytetem Ekonomicznym we Wrocławiu) oraz ekspertom zaproszonym do dyskusji i przygotowania wystąpień na seminariach i konferencjach organizowanych przez uczelnie, wydawnictwa, urzędy centralne i EURORAI.

W 2018 r. w ramach organizacji szkoleń dla pracowników wszystkim pracownikom Izby zapewniono udział w szkoleniach własnych z zakresu RODO i ochrony danych (prowadzone przez Inspektora Ochrony Danych) oraz w szkoleniach dla j.s.t., w zakresie zmian w rachunkowości budżetowej (prowadzone przez Prezesa Izby), ponadto inspektorom WKGF zapewniono udział w szkoleniu dotyczącym postępowania urzędnika w sytuacji korupcyjnej (prowadzone przez przedstawiciela CBA), a pracownikom WIAS w naradzie dotyczącej kontroli dokumentów planistycznych i sprawozdawczych j.s.t.

Szczegółowe informacje o udziale pracowników Izby w szkoleniach (w tym dla j.s.t. i dla pracowników Izby) oraz naradach i konferencjach w 2018 r. przedstawiono w zestawieniu nr 3.

4. Doradztwo w zakresie praktycznego stosowania przepisów w bieżącej gospodarce finansowej oraz korzystania z programu BeSTi@ przy opracowaniu i przekazywaniu dokumentów elektronicznych (§ 5 pkt 6 rozporządzenia)

Udzielanie doradztwa w zakresie praktycznego stosowania przepisów w bieżącej gospodarce finansowej w pierwszym kwartale 2018 r. dotyczyło w szczególności sposobu wykonania przez j.s.t. obowiązków sprawozdawczych, w tym sporządzania i przekazywania (za pośrednictwem regionalnych izb obrachunkowych) sprawozdania podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego — zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 20 grudnia 2017 r. (Dz.U. poz. 2455) oraz sprawozdań budżetowych — zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. (Dz.U. poz. 109). Równolegle służbom finansowym j.s.t. udzielano wyjaśnień dotyczących stosowania klasyfikacji budżetowej, w szczególności w związku z przystąpieniem j.s.t. do realizacji rządowego programu „Dobry start” — zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. (Dz.U. poz. 1061) oraz wykonania obowiązku przekazywania środków do budżetu państwa w związku z realizacją zadań związanych z podejmowaniem pracy przez cudzoziemców.

Doradztwa w zakresie stosowania klasyfikacji budżetowej przy dokonywaniu zmian w planie dochodów i wydatków budżetu oraz sposobu ustalania wielkości i parametrów budżetowych przedstawianych w wieloletniej prognozie finansowej, do której sporządzania ma zastosowanie obligatoryjny wzór określony rozporządzeniem Ministra Finansów, a także zasad sporządzania sprawozdań budżetowych udzielali pracownicy WIAS. Instruktażu w zakresie sporządzania i przekazywania danych planistycznych i sprawozdawczych w systemie informatycznym BeSTi@ udzielał Zastępca Naczelnika WIAS.

W ramach wykonywania zadań doradztwa, w 2018 r. opracowano i przekazano nadzorowanym jednostkom, w tym w ramach szkoleń, komunikaty dotyczące zmian w klasyfikacji budżetowej oraz sposobu sporządzania dokumentów planistycznych i sprawozdawczych w systemie BeSTi@ z uwzględnieniem zasady grupowania paragrafów wydatków. Ponadto instruktażu w tym zakresie udzielano w formie komunikatów przekazywanych j.s.t. za pośrednictwem poczty elektronicznej oraz poprzez zamieszczenie w BIP Izby. W 2018 r. dotyczyło to:

- instrukcji sporządzania sprawozdania podatkowego SP-1 w systemie BeSTi@, w zakresie części A (przekazywanej do 28 lutego 2018 r.) i kolejno części B (przekazywanej do 20 lipca roku podatkowego),
- metodologii postępowania w związku z wystąpieniem problemów technicznych w przekazywaniu kwartalnych sprawozdań Rb-50 i Rb-27ZZ do systemu TREZOR (za III kw. 2018 r.),
- przekazania komunikatów opracowanych przez inne urzędy, w tym informacji w sprawie dopełnienia obowiązku przekazania sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej (lub informacji o nieudzieleniu takiej pomocy) z wykorzystaniem aplikacji SHRIMP w dodatkowym terminie (do 20 lutego 2018 r.).

5. Sporządzanie analiz i informacji z wykonania procesów finansów publicznych w j.s.t., w tym monitorowanie stanu zadłużenia i zdolności spłaty zobowiązań (§ 5 pkt 4 rozporządzenia)

Sporządzane w 2018 r. analizy i informacje, w podobnym zakresie jak w roku poprzednim, odnosiły się do wyników kontroli realizacji budżetów j.s.t., w kontekście zachowania reguły fiskalnej z art. 243 u.f.p., stanowiącej o braku możliwości uchwalenia przez j.s.t. budżetu i wieloletniej prognozy finansowej bez zachowania relacji określonej w tym przepisie, oraz wystąpienia przesłanek wezwania j.s.t. do opracowania programu postępowania naprawczego, którego przyjęcie i pozytywne zaopiniowanie przez Izbę stanowi warunek przywrócenia organom j.s.t. kompetencji do uchwalenia budżetu i wieloletniej prognozy finansowej (art. 240a ust. 4 u.f.p.). Raportowano zmiany wskaźnika planowanych spłat i wskaźnika dopuszczalnych spłat w kontekście zachowania reguły fiskalnej — na podstawie danych przyjętych w uchwałach budżetach j.s.t. na rok 2018 i wieloletnich prognozach finansowych oraz przedstawionych w projektach uchwał na rok 2019 i kolejne lata, oraz na podstawie danych wykazanych w sprawozdaniach z wykonania budżetu. Ponadto, na prośbę innych organów i urzędów nadzoru i kontroli, sporządzano informacje dotyczące oceny sytuacji finansowej wskazanych j.s.t., przyczyn niespełnienia przez j.s.t. relacji z art. 243 oraz przypadków wystąpienia przesłanek, o których mowa w art. 240a u.f.p. W podobnym zakresie jak w poprzednich latach, dla celów opracowania żądanych informacji o charakterze zobowiązań j.s.t. konieczne było pozyskanie z nadzorowanych j.s.t. dodatkowych informacji — nieobjętych systemami informacyjno-sprawozdawczymi jednostek sektora finansów publicznych.

Na wniosek Ministra Finansów opracowano i przekazano w 2018 r.:

- informację o wysokości zaciągniętych przez j.s.t. zobowiązań finansowych, wykazujących ekonomiczne podobieństwo do kredytu/pożyczki oraz o wysokości zobowiązań finansowych zaciągniętych w instytucjach niebędących bankami, lecz działających na rynku finansowym (instytucje parabankowe) wraz z wykazem j.s.t., które zostały wezwane przez Kolegium Izby do opracowania i uchwalenia programu postępowania naprawczego wraz z charakterem wydanych opinii (według stanu na 31 grudnia 2017 r.) — sporządzoną na podstawie danych pozyskanych w wyniku badań prowadzonych w dniach 8-26 lutego — w odpowiedzi na pismo znak ST2.4761.2.2018 z dnia 2 lutego 2018 r.,
- informację o wysokości zaciągniętych przez j.s.t. zobowiązań finansowych, wykazujących ekonomiczne podobieństwo do kredytu/pożyczki oraz informację o zobowiązaniach zaciągniętych w instytucjach niebędących bankami, lecz działających na rynku finansowym (instytucje parabankowe) wraz z wykazem j.s.t., które zostały wezwane przez Kolegium Izby do opracowania programu postępowania naprawczego (według stanu na 30 czerwca 2018 r.) — sporządzoną na podstawie wyników badania prowadzonego w dniach od 20 lipca do 30 sierpnia 2018 r. — w odpowiedzi na pismo znak ST2.4761.14.2018 z dnia 12 lipca 2018 r.,

- informację o j.s.t. realizujących program postępowania naprawczego lub przystępujących do realizacji takiego programu, które w związku z niespełnieniem warunku z art. 243 u.f.p. zamierzają w 2019 r. ubiegać się o udzielenie pożyczki z budżetu państwa, o której mowa w art. 224 u.f.p. — w odpowiedzi na wniosek Podsekretarza Stanu MF (pismo z dnia 29 czerwca 2018 r.).

Na wnioski innych organów i urzędów — w tym zgłaszane za pośrednictwem KRRIO — opracowano i przekazano (udostępniono) w 2018 r.:

- informację o wartości pożyczek i kredytów zagrożonych będących aktywami j.s.t. (według stanu na 31 grudnia 2017 r.) — sporządzoną na podstawie informacji przedstawionych w wyjaśnieniach do sprawozdań zbiorczych Rb-N za IV kw. 2017 r. oraz w informacjach do bilansu z wykonania budżetu (wartości nieobjęte systemami informacyjno-sprawozdawczymi) — w wykonaniu zadań „Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2018” (badanie 1.65.31.240), przyjętych rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 2017 r. (Dz.U. poz. 2471),
- zestawienie danych w zakresie wykonania przez dolnośląskie j.s.t. przepisów art. 30a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. — Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2018 r. poz. 967) na podstawie sprawozdań o wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli w 2017 r. — w odpowiedzi na wniosek Przewodniczącej KRRIO (pismo z dnia 21 lutego 2018 r.).

Wszystkim zainteresowanym podmiotom zapewniono — w takim samym zakresie jak w latach poprzednich — dostęp do wyników analiz i raportów danych dotyczących aktualnej sytuacji finansowej dolnośląskich j.s.t., w tym wykonania samorządowych budżetów i ich wpływu na zmiany poziomu zadłużenia i zdolność spłaty zobowiązań. W 2018 r. opracowano i udostępniono, w tym poprzez strony BIP Izby:

- roczną analizę „Wykonanie budżetów w jednostkach samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego za rok 2017”, zawierającą wyniki wykonania dochodów i wydatków według jednostek poszczególnych szczebli oraz informacje szczegółowe odnoszące się do budżetów poszczególnych j.s.t., stanu ich zadłużenia oraz kształtowania się wskaźników spłaty zobowiązań w kontekście zachowania relacji z art. 243 u.f.p. — dane prezentowane w katalogu „Budżety JST — opracowania roczne”,
- 4 kwartalne informacje „Wykonanie budżetów j.s.t. województwa dolnośląskiego”, obejmujące raporty planowanych i wykonanych dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów budżetu poszczególnych j.s.t. wraz z informacją o stanie zadłużenia i kształtowaniu się relacji, o których mowa w art. 243 u.f.p., sporządzone na podstawie sprawozdań za 2017 rok oraz za I, II i III kw. 2018 r. — dane prezentowane w katalogu „Budżety JST — zestawienia kwartalne”.

6. Opracowanie, w tym na wniosek upoważnionych urzędów i instytucji, informacji i opinii dotyczących bieżącej sytuacji finansowej j.s.t. (§ 5 pkt 4 rozporządzenia)

Na wnioski upoważnionych organów i instytucji opracowano i przekazano 3 informacje (opinie) dotyczące oceny bieżącej sytuacji finansowej powiatów zobowiązanych do zwrotu nienależnie otrzymanych kwot części oświatowej subwencji ogólnej za lata ubiegłe (Powiat Strzeliński, Powiat Oleśnicki i Powiat Jaworski) — w związku z wnioskami zarządów tych powiatów o udzielenie ulgi w spłacie zobowiązania (o rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności) ze względu na brak możliwości dokonania zwrotu w kwotach i terminach określonych w decyzji Ministra Finansów — w odpowiedzi na wnioski przekazane z Departamentu Finansów Samorządu Terytorialnego Ministerstwa Finansów.

Dla porównania — w 2017 r. opracowano 5 opinii o sytuacji finansowej powiatów zobowiązanych do zwrotu subwencji ogólnej (Powiat Jaworski, Powiat Jeleniogórski, Powiat Oleśnicki, Powiat Strzeliński i Powiat Świdnicki).

7. Przekazywanie informacji wynikających z realizowania przez Izbę ustawowych zadań (§ 5 pkt 7 rozporządzenia)

W ramach przekazywania informacji wynikających z realizowania przez Izbę ustawowych zadań opracowano i przekazano 2018 r.:

- informację o podjętych i realizowanych przez Izbę w 2017 r. działaniach z zakresu zdrowia publicznego w ramach nadzoru i kontroli j.s.t. województwa dolnośląskiego — w związku z art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz.U. z 2017 r. poz. 2237) — na wzorze stanowiącym załącznik do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie rocznej informacji o zrealizowanych lub podjętych zadaniach z zakresu zdrowia publicznego (Dz.U. poz. 2216),
- informację dotyczącą dokonywanych przez Izbę czynności nadzorczych w odniesieniu do uchwał rad miejskich i gminnych (obowiązujących w latach 2014–2017), w sprawie wprowadzenia opłaty miejscowej na terenie gminy (Karpacz, Piechowice, Szklarska Poręba, Podgórzyn, Bystrzyca Kłodzka, Łądek-Zdrój, Radków, Leśna, Olszyna, Walim, Sobótka i Jelenia Góra) — w odpowiedzi na wniosek Dyrektora Delegatury NIK w Krakowie (pismo z dnia 30 stycznia 2018 r.),
- informację o podejmowanych wobec gminy Wądroże Wielkie działaniach nadzorczych, w szczególności wyniku badania nadzorczego uchwały w sprawie emisji obligacji oraz oceny stanu zadłużenia Gminy, w związku z podjęciem interwencji poselskiej na wniosek zaniepokojonych mieszkańców — w odpowiedzi na pismo Poseł na Sejm RP (z dnia 19 lipca 2018 r.).

W Biuletynie Informacji Publicznej Izby udostępniono w 2018 r.:

- 148 uchwał Kolegium Izby, z tego 147 podjętych w 2018 r. i 1 podjętą w 2017 r., wśród nich uchwały w sprawie przyjęcia sprawozdania z wykonania ramowego planu pracy Izby i sprawozdania z działalności kontrolnej i informacyjno-szkoleniowej Izby za rok 2017 — w katalogu „Działalność nadzorcza”,
- 282 opinie (20 negatywnych i 262 pozytywne z uwagami i zastrzeżeniami) wraz z wykazem opinii wydanych przez Składy Orzekające Izby w 2018 r. — w katalogu „Działalność opiniodawcza”,
- 101 wystąpień pokontrolnych skierowanych do kontrolowanych jednostek wraz z informacją dotyczącą rozpatrzenia przez Kolegium Izby zastrzeżeń do wniosków pokontrolnych — w katalogu „Działalność kontrolna”,
- 28 wyjaśnień, z tego 19 udzielonych w 2018 r. i 9 udzielonych w 2017 r. w trybie art. 13 pkt 11 ustawy o r.i.o. — w katalogu „Wyjaśnienia w sprawie stosowania przepisów o finansach publicznych”,
- plan kontroli i plan szkoleń określone w Ramowym planie pracy Izby przyjętym na rok 2018 i na rok 2019 oraz wyniki działalności nadzorczej, opiniodawczej, kontrolnej i informacyjno-szkoleniowej — przedstawione w sprawozdaniach z wykonania planu pracy za 2017 rok.

Do ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego przekazano 53 rozstrzygnięcia nadzorcze, w tym uchwałę Kolegium Izby w sprawie ustalenia budżetu powiatu na rok 2018 (Powiat Milicki).

8. Udostępnianie informacji publicznej na wniosek

W 2018 r. do Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu wpłynęło 55 wniosków o udostępnienie informacji publicznej (o 10 mniej niż w 2017 r.) — wynikających z wykonywania prawa do informacji publicznej w trybie ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2018 r. poz. 1330 i 1669). Udostępniono informację na 50 wniosków, a w 5 przypadkach powiadomiono wnioskodawców o nieposiadaniu żądanej informacji. Wnioski dotyczyły zarówno informacji nieudostępnionych w BIP, jak i już opublikowanych. W pięciu przypadkach wnioski dotyczyły udzielenia informacji przetworzonej, w tym jej opracowania na podstawie danych ze sprawozdań budżetowych i finansowych j.s.t. za lata 2014–2017.

Informacji publicznej na wniosek udzielono w pismach, wykazach i wydrukach z systemu BeSTi@ oraz informowano dodatkowo o miejscu udostępnienia informacji w BIP. Większość informacji przekazano drogą elektroniczną. Informacje publiczne udostępnione na wniosek (50) dotyczyły w 2018 r.:

- wyników kontroli, dokumentacji przebiegu kontroli, wystąpień pokontrolnych i powiadomień o sposobie ich wykonania, a także wniesieniu zastrzeżeń do wniosków pokontrolnych oraz powiadomienia przez Izbę innych organów o nieprawidłowościach stwierdzonych w wyniku kontroli (13 wniosków),
- wyników badania nadzorczego uchwał i zarządzeń organów j.s.t. oraz podejmowanych przez Izbę działań nadzorczych i kontrolnych w odniesieniu do wskazanych uchwał i zarządzeń (6 wniosków),
- wyników opiniowania, w tym udostępnienia treści wskazanych opinii (13 wniosków),
- wielkości dochodów i wydatków wskazanych j.s.t., w tym udostępnienia plików ich sprawozdań oraz sporządzenia zbiorczych zestawień wydatków j.s.t. przeznaczonych na finansowanie określonych zadań (10 wniosków, w tym 4 dotyczące udzielenia informacji przetworzonej),
- spraw organizacji i funkcjonowania Izby, w tym stosowania wytycznych i instrukcji przy wydawaniu opinii, narzędzi informatycznych i weryfikacji podpisów elektronicznych, wymogów RODO przy zawieraniu umów, E-zamówień, adresów ESP, mnożników wynagrodzeń członków Kolegium w latach 2015–2018 oraz wyników kontroli Izby (8 wniosków).

9. Prowadzenie działalności informacyjnej i szkoleniowej w innych formach

Prowadzenie działalności informacyjnej i szkoleniowej w innych formach — w tym w ramach inicjatyw KRRIO — dotyczyło w 2018 r.:

- zaangażowania pracowników Izby, w szczególności Prezesa i członków Kolegium w upowszechnianie dorobku i doświadczenia izb w zakresie prawa finansowego i jego stosowania w gospodarce finansowej j.s.t. — przez współudział w konferencjach krajowych i regionalnych, organizowanych przez inne podmioty oraz w seminariach EURORAI,
- współpracy w opracowaniu publikacji „Dokonywanie wydatków z budżetu jednostki samorządu terytorialnego — kwalifikowalność nieprawidłowości na tle przedmiotu dyscypliny finansów publicznych” i „Realność wieloletnich prognoz finansowych w orzecznictwie sądów administracyjnych” — zamieszczonych w miesięczniku „Finanse Komunalne” nr 1–2/2018 i nr 10/2018,
- opracowania uwag do przedstawianych propozycji zmian w ustawie o finansach publicznych i zmiany przepisów wykonawczych do ustawy,
- kontynuowania prac dotyczących testowania nowych wersji programu BeSTi@ w ramach Zespołu ds. eksploatacji i rozwoju informatycznego zarządzania budżetami JST.

Szczegółowe informacje dotyczące prowadzenia tej działalności przedstawiono w zestawieniu nr 3.

Wykaz kontroli kompleksowych i problemowych oraz kontroli sprawdzających przeprowadzonych przez Regionalną Izbę Obrachunkową we Wrocławiu w 2018 r.

103 kontrole, z tego:

- 45 kontroli kompleksowych i 57 kontroli problemowych
- 1 kontrola sprawdzająca

Kontrole kompleksowe (45)

Gminy 1. Bolesławiec (gmina wiejska) 2. Bolków 3. Bystrzyca Kłodzka 4. Dobromierz 5. Dzierżoniów (gmina miejska) 6. Grębocice 7. Jedlina-Zdrój 8. Jordanów Śląski 9. Kąty Wrocławskie 10. Kobierzyce 11. Kotla 12. Krotoszyce 13. Kunice 14. Lubań (gmina miejska) 15. Lwówek Śląski 16. Łagiewniki 17. Malczyce 18. Międzylesie 19. Mysłakowice 20. Olszyna 21. Oława (gmina miejska) 22. Osiecznica 23. Pęcław 24. Piechowice 25. Prochowice	26. Świdnica (gmina miejska) 27. Świdnica (gmina wiejska) 28. Świebodzice 29. Trzebnica 30. Twardogóra 31. Wińsko 32. Wleń 33. Wołów Miasta na prawach powiatu 34. Legnica 35. Wałbrzych Powiaty 36. Dzierżoniowski 37. Jeleniogórski 38. Kamiennogórski 39. Legnicki 40. Lubiński 41. Oleśnicki 42. Średzki 43. Świdnicki 44. Wołowski 45. Wrocławski
---	---

Kontrole problemowe (57)

Związki komunalne

1. Wałbrzyski Związek Wodociągów i Kanalizacji w Wałbrzychu
2. Związek Gmin „Bychowo” z siedzibą w Prusicach
3. Związek Gmin „KWISA” w Lubaniu
4. Związek Gmin Karkonoskich z siedzibą w Bukowcu (Mysłakowice)
5. Związek Gmin Powiatu Dzierżoniowskiego ZGPD-7 w Dzierżoniowie
6. Związek Gmin Śnieżnickich w Bystrzycy Kłodzkiej
7. Związek Gmin Zagłębia Miedziowego z siedzibą w Polkowicach
8. Związek Gmin Ziemi Zgorzeleckiej
9. Związek Komunalny „Wodociąg Lisowice” z siedzibą w Prochowicach
10. Związek Międzygminny Ślęza-Oława z siedzibą w Świętej Katarzynie

Jednostki budżetowe

11. Centrum Obsługi Jednostek Miasta Wałbrzycha
12. Centrum Usług Wspólnych w Twardogórze
13. Dzienny Dom „Senior-WIGOR” w Świdnicy (gmina miejska)
14. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jordanowie Śląskim
15. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pęcławiu
16. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdnicy (gmina wiejska)
17. III Liceum Ogólnokształcące im. M. Curie-Skłodowskiej w Świdnicy (Powiat Świdnicki)
18. Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Wołowie (Powiat Wołowski)
19. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołowie
20. Miejskie Przedszkole w Twardogórze
21. Powiatowe Centrum Kształcenia Zawodowego w Oleśnicy
22. Powiatowe Centrum Opieki i Wychowania w Lubinie
23. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Środzie Śląskiej
24. Powiatowy Urząd Pracy w Jeleniej Górze
25. Powiatowy Zakład Katastralny we Wrocławiu
26. Powiatowy Zespół Szkół w Chojnowie (Powiat Legnicki)
27. Przedszkole Publiczne w Grębocicach
28. Przedszkole Publiczne w Łomnicy (Mysłakowice)
29. Publiczne Przedszkole nr 2 w Lwówku Śląskim
30. Publiczne Przedszkole nr 3 Niezapominajka w Świebodzicach
31. Szkoła Podstawowa im. J. Korczaka w Gniewkowie (Dobromierz)
32. Szkoła Podstawowa im. J. Korczaka z Oddziałami Gimnazjum (Jedlina-Zdrój)
33. Szkoła Podstawowa im. Jana Markiewicza w Orzeszkowie (Wińsko)
34. Szkoła Podstawowa nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi w Dzierżoniowie (gmina miejska)
35. Urząd Gminy w Wałbrzychu
36. Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Kątach Wrocławskich
37. Zespół Obsługi Szkół i Placówek Oświatowo-Wychowawczych w Oławie (gmina miejska)
38. Zespół Szkół i Placówek Kształcenia Zawodowego w Bielawie (Powiat Dzierżoniowski)
39. Zespół Szkół Specjalnych w Kamiennej Górze (Powiat Kamiennogórski)

Instytucje kultury

40. Gminna Biblioteka Publiczna w Krotoszycach
41. Gminna Biblioteka Publiczna w Osiecznicy
42. Gminne Centrum Kultury i Sportu w Trzebnicy
43. Gminno-Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Bolkowie
44. Gminny Ośrodek Kultury Biblioteki i Sportu w Łagiewnikach
45. Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Bolesławcu z siedzibą w Kruszyńcu
46. Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Kotli
47. Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Kunicach
48. Gminny Ośrodek Kultury w Malczycach
49. Gminny Ośrodek Kultury w Olszynie
50. Kobjerzycki Ośrodek Kultury w Kobjerzycach
51. Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna im. Marii Konopnickiej w Lubaniu
52. Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Prochowicach
53. Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Bystrzycy Kłodzkiej
54. Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Międzyzlesiu
55. Muzeum Miedzi w Legnicy
56. Ośrodek Kultury Sportu i Turystyki we Wleniu
57. Piechowicki Ośrodek Kultury w Piechowicach

Kontrole sprawdzające (1)

Gminy

1. Jeżów Sudecki

**Szkolenia przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego
przeprowadzone przez Regionalną Izbę Obrachunkową we Wrocławiu w 2018 r.
(organizowane samodzielnie przez Izbę)**

Lp.	Data i miejsce	Temat i program szkolenia, narady	Wykładowcy	Liczba godzin	Liczba uczestników (przedstawicieli JST)	Uczestnicy szkolenia
1	11 stycznia 2018 r. Wrocław	Nowe rozporządzenie w sprawie rachunkowości budżetowej oraz zamknięcie ksiąg rachunkowych za 2017 rok	Lucyna Hanus Prezes Izby Elżbieta Jerzmańska Naczelnik WIAS	5	248	księgowi jednostek organizacyjnych przedstawiciele Izby (12)
2	12 stycznia 2018 r. Wrocław		Lucyna Hanus Prezes Izby Elżbieta Jerzmańska Naczelnik WIAS	5	252	skarbnicy, księgowi jednostek organizacyjnych przedstawiciele Izby (6)
3	24 stycznia 2018 r. Wrocław		Elżbieta Jerzmańska Naczelnik WIAS Wojciech Kańczuga Zastępca naczelnika WIAS	5	242	skarbnicy, księgowi jednostek organizacyjnych przedstawiciele Izby (21)
4	15-17 października 2018 r. Szklarska Poręba	Planowanie finansowe w JST z uwzględnieniem projektowanych zmian w ustawie o finansach publicznych	Wojciech Lachiewicz Prezes RIO w Krakowie Lucyna Hanus Prezes Izby Elżbieta Jerzmańska Naczelnik WIAS Wojciech Kańczuga Zastępca naczelnika WIAS Agnieszka Pisula St. specjalista WIAS	15,5	192	skarbnicy JST przedstawiciele Izby (6)
RAZEM		Liczba godzin szkolenia			30,5	
		Liczba przeszkolonych przedstawicieli JST			934	
		Liczba przeszkolonych pracowników Izby			45	

**Udział pracowników Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
w szkoleniach, naradach i konferencjach w 2018 r.**

Lp.	Organizator	Data i miejsce	Przedmiot	Liczba uczestników	Uczestnicy
Szkolenia zorganizowane przez Izbę dla pracowników Izby					
1	RIO we Wrocławiu	15 i 18 czerwca, 28 września, 25 października, 4 grudnia 2018 r. Wrocław	Ochrona danych osobowych (RODO) (szkolenie jednodniowe, przeprowadzone przez Inspektora Ochrony Danych)	97	Członkowie Kolegium (17) WK (39) WIAS (24) BI (10) Pozostali (7)
2	RIO we Wrocławiu	9 października 2018 r. Wrocław	Postępowanie urzędnika w sytuacji korupcyjnej (szkolenie przeprowadzone przez przedstawiciela Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Delegatury we Wrocławiu)	35	WK (35)
3	RIO we Wrocławiu	22 października 2018 r. Wrocław	Szkolenie w ramach narady WIAS pn. Wybrane zagadnienia związane z opracowaniem projektu uchwały budżetowej JST na rok 2019	19	Lucyna Hanus (wykładowca) Elżbieta Jerzmańska (wykładowca i uczestnik) Wojciech Kańczuga (wykładowca i uczestnik) Agnieszka Pisula (wykładowca i uczestnik) WIAS (16)
Szkolenia zorganizowane przez Izbę dla przedstawicieli JST					
4	RIO we Wrocławiu	11 stycznia 2018 r. Wrocław	Nowe rozporządzenie w sprawie rachunkowości budżetowej oraz zamknięcie ksiąg rachunkowych za 2017 rok	(248)+12	Lucyna Hanus (wykładowca) Elżbieta Jerzmańska (wykładowca i uczestnik) WK (9) WIAS (2)
5	RIO we Wrocławiu	12 stycznia 2018 r. Wrocław		(252)+6	Lucyna Hanus (wykładowca) Elżbieta Jerzmańska (wykładowca i uczestnik) Wojciech Kańczuga (wykładowca i uczestnik) Członkowie Kolegium (1) WIAS (3)
6	RIO we Wrocławiu	24 stycznia 2018 r. Wrocław		(242)+21	Lucyna Hanus (wykładowca) Elżbieta Jerzmańska (wykładowca i uczestnik) Wojciech Kańczuga (wykładowca i uczestnik) WK (17) WIAS (2)

Lp.	Organizator	Data i miejsce	Przedmiot	Liczba uczestników	Uczestnicy
7	RIO we Wrocławiu	15-17 października 2018 r. Szlarska Poręba	Planowanie finansowe w JST z uwzględnieniem projektowanych zmian w ustawie o finansach publicznych	(192)+6	Lucyna Hanus (wykładowca) Elżbieta Jerzmańska (wykładowca i uczestnik) Wojciech Kańczuga (wykładowca i uczestnik) Agnieszka Pisula (wykładowca i uczestnik) WIAS (3)
Szkolenie zorganizowane przez Izbę dla wszystkich Izb					
8	RIO we Wrocławiu	12 kwietnia 2018 r. Wrocław	RODO — Zasady przetwarzania danych osobowych i bezpieczeństwa ich przechowywania (szkolenie w ramach narady naczelników i zastępców naczelników WKGF oraz członków Komisji Koordynacji Kontroli KRRIO, przeprowadzone przez radcę prawnego, przedstawiciela Kancelarii Prawnej BMS)	(30)+3	Stanisława Olejnik Wioletta Mikulska Małgorzata Adamczyk (przedstawiciele innych Izb — 30)
9	RIO we Wrocławiu	24-26 września 2018 r. Wrocław	Wykorzystanie programu ACL w kontroli gospodarki finansowej jednostek sektora finansów publicznych (szkolenie przy merytorycznej współpracy RIO w Katowicach i RIO w Poznaniu)	(20)+3	Marlena Przybylak Marta Janicka Paweł Szcześniak (przedstawiciele innych Izb — 20)
Szkolenia zorganizowane przez inne Izby					
10	RIO w Łodzi	16-18 maja 2018 r. Łódź	Szkolenie głównych księgowych i kierowników biur Izb	2	Izabela Werner-Kielbińska Józefa Godawa-Laszczyk
11	RIO w Katowicach	4-6 kwietnia 2018 r. Katowice	Warsztaty ACL dla inspektorów kontroli	2	Marta Janicka Marlena Przybylak
12	RIO w Gdańsku	1-3 października 2018 r. Gdańsk	Szkolenie kierowników biur i głównych księgowych Izb	2	Józefa Godawa-Laszczyk Izabela Werner-Kielbińska
Szkolenia zorganizowane przez inne podmioty					
13	ApexNet	9 stycznia 2018 r. Wrocław	RODO i odpowiedzialność wg nowego rozporządzenia w pigułce	2	Urszula Grega Piotr Tomczak
14	Departament Partnerstwa Publiczno-Prywatnego Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju	17 stycznia 2018 r. Poznań	Szkolenie z zakresu wprowadzenia do partnerstwa publiczno-prywatnego dla instytucji kontrolujących projekty inwestycyjne (w ramach projektu „Rozwój PPP w Polsce” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego)	5	Dariusz Rajkowski Małgorzata Ozga Rafał Głuszek Maciej Węgrzyn Michał Bernaś
15		21 lutego 2018 r. Warszawa		2	Aneta Kieljan Ewelina Kruk-Florkowska

Lp.	Organizator	Data i miejsce	Przedmiot	Liczba uczestników	Uczestnicy
16	Katedra Polityki Gospodarczej Uniwersytetu Jagiellońskiego Katedra Finansów Samorządowych Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie Katedra Katolickiej Nauki Społecznej Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie	24-26 stycznia 2018 r. Kraków	Szkolenie dla członków RKO (w ramach IV Międzynarodowej Konferencji pn. „Odpowiedzialność za gromadzenie i wydatkowanie środków publicznych”)	6	Marek Głód Maciej Gardas Ewelina Kruk-Florkowska Joanna Styłska Aneta Kieljan Henryk Kamieniecki (oraz członek RKO niebędący pracownikiem Izby)
17	Rzecznik DFP w Opolu Rzecznik DFP we Wrocławiu Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu Uniwersytet Łódzki Uniwersytet Warszawski	18-20 kwietnia 2018 r. Wrocław	Szkolenie dla rzeczników DPF (w ramach Ogólnopolskiej Konferencji pn. „Samorząd terytorialny w systemie odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych. Dysfunkcje w obszarach działania jednostek sektora finansów publicznych”)	2	Ewa Pudło Elżbieta Piekarska (oraz dwaj zastępcy rzecznika DFP niebędący pracownikami Izby)
18	Logonet	3 lipca 2018 r. Wrocław	Udostępnianie informacji publicznej w świetle wymogów RODO i nowej ustawy o ochronie danych osobowych	2	Wojciech Kańczuga Bogusław Leżaj
19	Departament Partnerstwa Publiczno-Prywatnego Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju	23-24 października 2018 r. Wrocław	Warsztaty specjalistyczne z zakresu przygotowania projektów PPP i analiz przedrealizacyjnych	2	Małgorzata Ozga Rafał Głuszek
20		6-7 listopada 2018 r. Opole	(w ramach projektu „Rozwój PPP w Polsce” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego)	2	Michał Bernaś Maciej Węgrzyn
Narady zorganizowane przez Izbę					
21	RIO we Wrocławiu	11-13 kwietnia 2018 r. Wrocław	Narada szkoleniowa naczelników i zastępców naczelników WKGF oraz członków Komisji Koordynacji Kontroli KRRIO (w ramach narady — szkolenie z zakresu RODO)	(30)+4	Lucyna Hanus Stanisława Olejnik Wioletta Mikulska Małgorzata Adamczyk (przedstawiciele innych Izb — 30)
22	RIO we Wrocławiu	19-21 września 2018 r. Wrocław	Narada naczelników i zastępców naczelników WIAS oraz Zespołu autorskiego „Sprawozdania” KRRIO	(28)+3	Lucyna Hanus Elżbieta Jerzmańska Wojciech Kańczuga (przedstawiciele innych Izb — 28)

Lp.	Organizator	Data i miejsce	Przedmiot	Liczba uczestników	Uczestnicy
Narady zorganizowane przez inne Izby					
23	RIO w Warszawie	9-11 stycznia 2018 r. Warszawa	Warsztaty naczelników i zastępców naczelników WIAS oraz Zespołu autorskiego „Sprawozdania” KRRIO	2	Lucyna Hanus Wojciech Kańczuga
24	RIO w Gdańsku	31 stycznia – 2 lutego 2018 r. Gdańsk	Narada naczelników i zastępców naczelników WKGF oraz członków Komisji Koordynacji Kontroli KRRIO	2	Stanisława Olejnik Małgorzata Adamczyk
25	RIO w Bydgoszczy	12-16 lutego 2018 r. Bydgoszcz	Spotkanie członków Zespołu ds. Koordynacji i Rozwoju Technologii Informatycznych przy KRRIO (podzespół ds. analiz)	1	Wojciech Kańczuga
26	RIO w Poznaniu	9-11 kwietnia 2018 r. Poznań	Warsztaty Zespołu autorskiego „Sprawozdania” KRRIO	1	Elżbieta Jerzmańska
27	RIO w Poznaniu	9-11 maja 2018 r. Gniezno	Warsztaty Zespołu autorskiego „Sprawozdania” KRRIO oraz członków Komisji Analiz Budżetowych KRRIO	2	Elżbieta Jerzmańska Wojciech Kańczuga
28	RIO w Szczecinie	12-14 września 2018 r. Szczecin	Narada naczelników i zastępców naczelników WKGF oraz członków Komisji Koordynacji Kontroli KRRIO	2	Stanisława Olejnik Wioletta Mikulska
Konferencje i seminaria					
29	Katedra Polityki Gospodarczej Uniwersytetu Jagiellońskiego Katedra Finansów Samorządowych Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie Katedra Katolickiej Nauki Społecznej Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie	24-26 stycznia 2018 r. Kraków	IV Międzynarodowa Konferencja pn. „Odpowiedzialność za gromadzenie i wydatkowanie środków publicznych” (w ramach konferencji — szkolenie dla członków RKO)	9	Marek Głód Maciej Gardas Ewelina Kruk-Florkowska Joanna Stylska Aneta Kieljan Henryk Kamieniecki Ewa Pudło Elżbieta Piekarska Joanna Radziej
30	EURORAI	18-20 kwietnia 2018 r. Rotterdam, Holandia	Seminarium EURORAI (Przeprowadzanie audytów w zakresie cyberbezpieczeństwa i bezpieczeństwa informacji)	1	Joanna Radziej
31	Polskie Towarzystwo Wspierania Przedsiębiorczości SA	14-16 maja 2018 r. Katowice	X Europejski Kongres Gospodarczy	1	Joanna Radziej (udział w panelu Samorządowe budżety pod nowymi rygorami finansowymi)
32	Katedra Prawa Finansowego Uniwersytetu Wrocławskiego	28 maja 2018 r. Wrocław	136. Konferencja podatkowa pn. „Podatek od towarów i usług — wybrane zagadnienia”	1	Ewa Zarzecka

Lp.	Organizator	Data i miejsce	Przedmiot	Liczba uczestników	Uczestnicy
33	Rzecznik DFP w Opolu Rzecznik DFP we Wrocławiu Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu Uniwersytet Łódzki Uniwersytet Warszawski	19-20 kwietnia 2018 r. Wrocław	Ogólnopolska Konferencja pn. „Samorząd terytorialny w systemie odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych. Dysfunkcje w obszarach działania jednostek sektora finansów publicznych” (w ramach konferencji — szkolenie dla rzeczników DPF)	8	Lucyna Hanus (wystąpienie pt. Prawne znaczenie podpisu głównego księgowego na dokumencie stanowiącym podstawę zaciągnięcia zobowiązania lub dokonania wydatku) Elżbieta Piekarska Ewa Pudło Henryk Kamieniecki Rafał Głuszek Małgorzata Ozga Elżbieta Wyspiańska Marlena Przybylak
34	Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej	12-13 czerwca 2018 r. Jachranka	I Krajowy Kongres Forów Skarbników JST	1	Lucyna Hanus (wystąpienie pt. Nowe zadania Skarbników w zakresie rachunkowości i sprawozdań finansowych w związku ze zmianami w rachunkowości budżetowej)
35	Wydział Ekonomii Uniwersytetu Rzeszowskiego RIO w Rzeszowie	14-15 czerwca 2018 r. Rzeszów	III Konferencja Naukowa pn. „Skuteczność działania a problem zadłużenia JST”	2	Joanna Radziejka (wystąpienie pt. Realność wieloletnich prognoz finansowych w orzecznictwie sądów administracyjnych) Ewa Zarzecka
36	Katedra Prawa Gospodarczego i Ochrony Środowiska Wydziału Prawa Uniwersytetu Gdańskiego Urząd Zamówień Publicznych	18-19 czerwca 2018 r. Gdańsk	XI Ogólnopolska Konferencja Naukowa pn. „Potrzeby i kierunki zmian w prawie zamówień publicznych”	1	Rafał Głuszek
37	Urząd Zamówień Publicznych Uniwersytet Wrocławski	13 lipca 2018 r. Wrocław	Konferencja konsultacyjna dotycząca koncepcji nowego Prawa zamówień publicznych	4	Maciej Węgrzyn Igor Sanetra Paweł Szcześniak Piotr Tomczak
38	KRRIO Wolters Kluwer SA	8 października 2018 r. Warszawa	X Konferencja Finansów Komunalnych pn. „Realizacja zadań publicznych wykonywanych przez JST — ocena rozwiązań prawnych i praktyki”	3	Ewa Pudło Ewa Zarzecka Bożena Czajko
39	Katedra Prawa Samorządu Terytorialnego Uniwersytetu Jagiellońskiego	11-12 października 2018 r. Kraków	XII Seminarium pn. „Unitarny charakter państwa a samorząd terytorialny”	1	Joanna Radziejka
40	EURORAI	17-19 października 2018 r. Székesfehérvár, Węgry	Seminarium EURORAI (Audyt spółek samorządu terytorialnego)	1	Joanna Radziejka

Lp.	Organizator	Data i miejsce	Przedmiot	Liczba uczestników	Uczestnicy
41	Hardsoft-Telekom	15 listopada 2018 r. Poznań	Seminarium pn. „Premiera Microsoft Office 2019 i Windows Server 2019” (nowości HP, zarządzanie i szyfrowanie, serwery i macierze Lenovo)	2	Adam Dobrowolski Bogusław Leżaj
42	Miesięcznik „Finanse Publiczne”	19-21 listopada 2018 r. Toruń	X Forum Finansów Publicznych	1	Lucyna Hanus (wystąpienie pt. Leasing operacyjny a leasing finansowy w jednostkach sektora finansów publicznych)
43	Katedra Prawa Finansowego Uniwersytetu Wrocławskiego (patronat — m.in. RIO we Wrocławiu)	23 listopada 2018 r. Wrocław	IV Wrocławska Międzynarodowa Konferencja Prawa Finansowego i Finansów Publicznych pn. „Regulacje prawa finansów publicznych a rozwój gospodarczy”	25	Członkowie Kolegium (3) WK (17) WIAS (4) BI (1)
44	Związek Banków Polskich	3-4 grudnia 2018 r. Warszawa	Forum Bankowo-Samorządowe 2018	1	Joanna Radzieja
45	Miesięcznik „Finanse Publiczne”	3-5 grudnia 2018 r. Wrocław	IV Forum Odpowiedzialności Kierowników Jednostek Sektora Finansów Publicznych	1	Lucyna Hanus (wystąpienie pt. Zmiana zasad zadłużania i spłaty samorządowych długów po nowelizacji ustawy o finansach publicznych)
Udział przedstawicieli Izby w szkoleniach, naradach i konferencjach łącznie, z tego:				311	
– w 9 szkoleniach zorganizowanych przez Izbę				202	
– w 3 szkoleniach zorganizowanych przez inne Izby				6	
– w 8 szkoleniach zorganizowanych przez inne podmioty				23	
– w 2 naradach zorganizowanych przez Izbę				7	
– w 6 naradach zorganizowanych przez inne Izby				10	
– w 17 konferencjach i seminariach				63	